

Balmazújvárosi Általános Iskola

Pedagógiai Program

Balmazújváros

2020.

Tartalomjegyzék

Köszöntő.....	6
1. Bevezető	7
2. Az intézmény környezetének bemutatása, helyzetelemzés.....	7
2.1. Szociokulturális háttér	8
2.2. Demográfiai mutatók.....	8
3. Küldetésnyilatkozat, jövőkép	9
3.1. Küldetésnyilatkozat	11
3.2. Jövőkép.....	11
4. Az intézmény arculata.....	12
4.1. Intézményünk adottságai:	16
5. Az iskola nevelési programja	18
5.1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	18
5.2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka céljai:	20
5.3. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka feladatai	22
5.4. A nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai	23
5.5. Iskolánk pedagógusai által alkalmazott közvetlen és közvetett nevelési eljárások:.....	24
5.6. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	24
6. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	31
6.1. Az egészségfejlesztés iskolai feladatai	31
6.2. Az egészségfejlesztési feladatok megoldása során az iskola:	31
6.3. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása	33
7. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	34
7.1. Az iskola keretén belül működő közösségi nevelés területei:	34
7.2. A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok.....	34
7.3. Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai	35
7.4. A diák-önkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai.....	35
7.5. A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai.....	35
8. A pedagógusok intézményi feladatai, az osztályfőnöki feladatok	36
8.1. Az osztályfőnök feladatai és hatásköre	37
9. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység.....	38
9.1. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek.....	38
9.2. A tehetséggondozás céljai intézményünkben:	38
9.3. A lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók támogatása	39
10. A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése	40
11. SNI Sajátos nevelési igényű tanulók oktatása – nevelése	41
11.1. Együttnevelés (integrált)	43

11.1.1. Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók iskolai fejlesztése.....	43
11.1.2. A pszichés fejlődés zavara miatt sajátos nevelési igényű tanulók iskolai fejlesztése.....	46
11.2. Különnevelés (szegregált)	50
11.2.1. Gyógypedagógiai oktató nevelő munka	50
11.2.2. Speciális módszerünk:	52
11.2.3. Az általános iskolai évfolyamok pedagógiai szakaszai és a fejlesztési szakaszok feladatai	53
11.2.4. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái.....	56
11.2.5. A tanulói (otthoni, napközis, tanulószobai) felkészüléshez szükséges szóbeli és írásbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai.....	58
11.2.6. A tanulók előmenetelének értékelési rendszere	59
11.2.7. Az értékelés dokumentumai	60
11.2.8. A továbbhaladás, a magasabb évfolyamba lépés feltételei.....	60
11.3. Utazó gyógypedagógiai ellátás.....	61
11.3.1. Az utazó gyógypedagógusi munka jellemzői	61
11.3.2. A gyógypedagógus feladatai:	62
12. A gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátása.....	64
12.1. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek	65
13. Mérés-értékelés	66
14. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje.....	67
15. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel	68
15.1. A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák.....	68
15.2. A szülők közösségét érintő együttműködési formák.....	68
15.3. Az iskola feladatai	68
15.4. A szülők feladatai	69
15.5. Kapcsolattartás az iskola partnereivel	70
16. Az értékelés rendje	72
17. Tanulmányok alatti vizsgáinak vizsgaszabályzata	72
17.1. A vizsgaszabályzat célja és hatálya.....	72
17.2. Általános szabályok	73
17.3. A tanulmányok alatti vizsgák fajtái.....	74
17.3.1. Osztályozó vizsga	74
17.3.2. Különbözeti vizsga	74
17.3.3. Javítóvizsga.....	75
17.3.4. Pótló vizsga.....	75
17.3.5. Halasztott vizsga	75

17.3.6. Független vizsgabizottság előtt zajló vizsga	75
17.4. A tanulmányok alatti vizsgák szervezésének legfontosabb szabályai	76
17.4.1. A vizsgabizottság.....	76
17.4.1.1. Az elnök	77
17.4.1.2. A kérdező tanár	77
17.4.1.3. Az ellenőrző tanár lehetőség szerint szakos tanár legyen.....	77
17.4.2. Az írásbeli vizsgák általános szabályai.....	77
17.4.3. A szóbeli vizsgák általános szabályai	78
17.4.4. A sajátos nevelési igényű tanulókra vonatkozó külön szabályok	78
17.5. Az egyes vizsgatárgyak részei, követelményei és értékelési rendje	79
18. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai	80
19. Az intézmény helyi tanterve.....	81
19.1. A választott kerettanterv megnevezése	81
19.2. A választott kerettanterv megnevezése	92
19.3. A választott kerettanterv feletti óraszámok.....	92
19.4. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása.....	94
19.4.1. Az 1–2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása.....	94
19.4.2. A 3–4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása.....	94
19.4.3. Az 5–6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása.....	95
19.4.4. A 7–8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása.....	95
19.4.5. Mindennapos testnevelés	96
19.4.6. A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabálya....	96
19.4.7. Projektoktatás	97
19.4.8. A tanulók esélykompenzációját szolgáló intézkedések.....	97
19.5. A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzési és értékelési módjai, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elvei.....	99
19.5.1. A tanulók ellenőrzésének és értékelésének rendszere	99
19.5.2. Az ellenőrzés, értékelés alapelvei.....	99
19.5.3. A tanulási folyamat értékelési rendszere	100
19.5.4. A tanulók munkájának értékelése	101
19.5.5. Szöveges értékelés első évfolyamon és második évfolyam első félévében ...	102
19.5.6. A tanulók értékelésének eljárásrendje	103
19.5.7. Osztályzatok követelményei.....	104
19.5.8. Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt, írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai.....	105
19.5.9. Értékelési hagyományok.....	107
19.5.10. Magatartás értékelése	107
19.5.11. A tanuló szorgalmának értékelése.....	109

20. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei.....	110
21. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek.....	110
22. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei	112
22.1. Az iskola egészségnevelési elvei	112
22.2. Az egészséges táplálkozás irányelveinek érvényesítése a közétkeztetésben	113
22.3. A higiénés magatartás kialakítása	113
22.4. Tartózkodás az egészségkárosító anyagoktól.....	114
22.5. Az iskola környezeti nevelési elvei.....	115
23. Iskola udvara	117
24. A jutalmazás, fegyelmezés iskolai elvei	117

Köszöntő

Tisztelt Érdeklődő!

A Balmazújvárosi Általános Iskola Pedagógiai Programját a következő oldalakon tekintheti meg. Pedagógiai Programunkban összefoglaltuk intézményünk nevelő-oktató munkájának irányelveit, szakmai mutatóit. Célunk, hogy magas szinten működő, korszerű, a 21. század kihívásainak megfelelő intézményt hozunk létre, ahol megőrizzük mindhárom tagintézményünk önálló arculatát. Fontosnak tartjuk a Hajdúböszörményi Tankerületi Központ, a Balmazújváros Város Önkormányzata, a tagintézményeink, a családok és a tanulók konstruktív együttműködését. Pedagógiai Programunkban a jövő kihívásai felé bátran tekintő, a gyermekek biztonságát, stabilitását, nyugalmát biztosító intézmény jövőjére vonatkozó terveit határoztuk meg.

Nádasdiné Kerekes Erzsébet
intézményvezető

1. Bevezető

A Balmazújvárosi Általános Iskola jelenlegi felállásában 2011 óta működik, amely három nagy múltú általános iskola összevonásával jött létre. Intézményünk a Hajdúböszörményi Tankerületi Központ szakmai irányítása és fenntartása alá tartozik. A székhelyintézményünk a Dózsa György u. 17-23. sz. alatt, a Bocskai István Tagintézmény a Hortobágyi u. 12. sz., a Kalmár Zoltán Tagintézmény a Móricz Zsigmond u. 1-3. sz. alatt található. Mindhárom intézményben 1-8. évfolyamon folyik a nevelés-oktatás, valamint a Bocskai tagintézményben gyógypedagógiai nevelés-oktatás is működik.

2. Az intézmény környezetének bemutatása, helyzetelemzés

A Balmazújvárosi Általános Iskola, Hortobágy és Debrecen szomszédságában, a Hortobágyi Nemzeti Park kapujában lévő Balmazújváros tanköteles korú gyermekeit látja el. Gazdasága, kultúrája, a városban hiányzó szolgáltatások miatt is erős a kötődése Debrecennel és Hortobággal, amely természeti szépségeivel, műemlékeivel, jellegzetes kultúrájával nemcsak nemzeti kincseink egyikét jelenti, hanem Európa szerte is elismert értéket képez. E térség hagyományainak ápolását, környezetének megóvását tekintjük egyik fontos feladatunknak. Ugyanakkor a Balmazújváros területén élő roma származású és az egyre több szegény család halmozottan hátrányos gyermekei jelentős hátránnyal indulnak /mind szociális, mind morális és kulturális szempontból/, ezért az egyetemes és a magyar kultúra átörökítése, közvetítése mellett, fontos feladatunk a hátránykompenzálás.

Intézményünkben olyan nevelési gyakorlatot kívánunk megvalósítani, amely gyermek, szülő, pedagógus konstruktív együttműködésével biztonságos alapot ad a tanulók továbbfejlődéséhez, továbbtanulásához, társadalmi beilleszkedéséhez és előkészíti az élethosszig tartó tanulást.

Mindezt jól képzett nevelőtestület biztosítja, amely mindig is nyitott volt az önképzésre, az innovációk bevezetésére, a jól alkalmazható módszerek adaptálására. A nevelés - oktatás színvonalára kellő figyelmet fordítunk, ezt bizonyítja az itt végző gyerekek középiskolákban történő helytállása, valamint a különböző tanulmányi versenyeken elért eredmények. A középiskolák visszajelzései alapján évekre visszamenő tapasztalatunk, hogy tanulóink döntő többsége szakmát szerez, vagy felsőoktatási intézményben folytatja életpályáját.

Városunkban napjainkban igen nagy számban élnek hátrányos helyzetű családok, a lakosság egy része az 1990-től fokozatosan apadó munkalehetőségek miatt inaktív. Másik befolyásoló

tényezőként kell számításba venni a 2011-ben létrehozott Református Általános Iskola és Óvoda beindítását is, amely egy új típusú versenyhelyzetet hozott létre.

2.1. Szociokulturális háttér

Városunk hátrányos helyzetű térségben található. Hagyományainak ápolását, értékeinek közvetítését, környezetének megóvását tekintjük egyik kiemelt feladatunknak. Iskolánk nagy létszámú, összetétele heterogén, évről évre nő a halmozottan hátrányos helyzetűek aránya. A hátránykompenzálást fontos feladatunknak tartjuk, s igyekszünk minden tanulónknak olyan tevékenységet biztosítani, amely értelmes elfoglaltságot nyújt számára. A családok anyagi helyzete nagyon széles skálán mozog, mely az utóbbi időben eltolást mutat a romló anyagi helyzet irányába. A testvérek száma is változó, elég sok az egyke gyermek, többen élnek 2-3 gyermekes családban, valamint igazán nagy családban. A szülők anyagi hátterét elsősorban a munkalehetőség, illetve a munkanélküliség határozza meg.

2.2. Demográfiai mutatók

Iskolánk létszáma az elmúlt években jelentősen csökkent, mindez a demográfiai mutatók kedvezőtlen alakulásával és a Balmazújvárosi Református Általános Iskola és Óvoda megjelenésével egyaránt magyarázható.

3. Küldetésnyilatkozat, jövőkép

Mottónk:

„Az iskola arra való, hogy az ember megtanuljon tanulni, hogy felébredjen tudásvágya, megismerje a jól végzett munka örömét, megízlelje az alkotás izgalmát, megtanulja szeretni, amit csinál és megtalálja azt a munkát, amit szeretni fog.”

Szent-Györgyi Albert

Fontos számunkra, hogy kitűzött céljaink megvalósításakor szem előtt tartsuk a szolgáltatási minőséget és az eredményeket.

Célunk:

- az általános műveltség megalapozása és annak bővítését biztosító ismeretszerzési technikák elsajátításának elősegítése
- a nemzeti identitás megalapozása
- a kulcskompetenciák fejlesztése (a tanulás kompetenciái, a kommunikációs kompetenciák, a digitális kompetenciák, a matematikai, gondolkodási kompetenciák, a személyes és társas kapcsolati kompetenciák, a kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái, munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák), az élményközpontú, tevékenykedtető tanulás-tanítás gyakorlata, amely során új tanulásszervezési módszereket is alkalmazunk
- az alapvető erkölcsi, etikai normák szerinti nevelés folytatása,
- hagyományok továbbadása, ápolása,
- megfeleljünk a partneri elvárásoknak, a környezetből érkező kihívásoknak, az alapfeladataink körében ellátható speciális képzési, és oktatási igényeknek,
- a sajátos nevelési igényű tanulók és a beilleszkedési, tanulási, magatartási zavarokkal küzdő tanulók törvény szerinti fejlesztése, a tehetségek, valamint az alulteljesítő tehetségek „bemérése”,
- a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók kiszűrése és támogatása a korai jelzőrendszer segítségével, törvényi előírásoknak megfelelően
- értékálló és használható tudás közvetítése,
- a bemeneti mérésekre alapozott egyéni fejlesztési tervvel segítsük a gyengébb képességű, alulmotivált, tanulási kudarcokkal terhelt tanulókat,

- a tevékenységeink során az intézmény jó hírnevének megtartására,
- biztosítani az Európai Unió szintű oktatást tanulóink számára

3.1. Küldetésnyilatkozat

Küldetésünk, hogy az iskola minden dolgozója, pedagógusok és pedagógiai munkát segítő kollégák elkötelezettek legyenek munkájuk, hivatásuk iránt, valamennyien járuljanak hozzá, hogy a közösen megfogalmazott és elfogadott célokat valósítsuk meg.

Balmazújváros életében meghatározó szerepet kívánunk betölteni. Őrizzük és ápoljuk hagyományainkat, a kor igényeinek megfelelően újakkal egészítjük ki azokat.

Célunk, hogy színvonalas minőségi nevelő-oktató munkával szilárd alapműveltséget, biztos alapokat nyújtsunk tanítványainknak, biztosítva számukra a képességeiknek megfelelő továbbhaladást. Ennek érdekében megőrizzük, lehetőségeink szerint fejlesztjük munkánk hatékonyságát.

Partnereink elvárásainak, igényeinek megvalósítása érdekében törekszünk a tanulók korszerű ismereteinek megalapozására, képességeik valamint teljes személyiségük komplex fejlesztésére.

Folyamatosan javítjuk a nevelés-oktatás szellemi és tárgyi feltételeit.

3.2. Jövőkép

Szándékaink szerint a Balmazújvárosi Általános Iskola 2020-ig az alábbiakban körvonalazott kritériumoknak felel meg:

- biztosítja az alap- és speciális feladatai között meghatározott általános iskolai szolgáltatásokat, szakos ellátottság humán erőforrásainak optimalizálásával, a lehető legmagasabb színvonalon,
- nevelésközpontú gyakorlatot követ, teret ad a személyiség egészséges fejlődésének,
- minden lehetséges módon arra törekszik, hogy az ellátandó gyermekek – így a tanulócsoportok - száma ne csökkenjen,
- intézményünk megőrizze versenyképességét,
- az iskola közösség minden tagja érezze jól magát,
- működését az intézményi környezet valamennyi szereplője pozitívan értékelje és támogassa.

4. Az intézmény arculata

Iskolánk egy székhellyel és két tagintézménnyel rendelkezik, amelyek eltérő pedagógiai és közösségi hagyományokkal bírnak. A székhelyintézményben rajzból és angol nyelvből emelt óraszámú oktatás valamint német két tanítási nyelvű képzés zajlik az egész napos oktatás keretében az 5-6 évfolyamon képességfejlesztő napközit szervezünk.

A Bocskai István Tagintézményben 1. osztálytól emelt óraszámú angol tanítás, minden évfolyamon tanulásmódszertan, felső évfolyamokon drámafoglalkozások, és szabadon választható a komplex művészeti nevelés-oktatás folyik. Az írásbeli kompetenciamérést kiegészítjük szóbeli idegen nyelvi kompetenciaméréssel, felkészítés után. A tanórákba 5 perces képességfejlesztést építünk be. A kompetenciamérések feladattípusait ütemezzük minden tantárgy esetében a szabadon felhasználható időkeretben.

Ökoiskola cím birtokosaként széles körű ökoprogramokat szervezünk és együttműködünk a Zöld-óvodával. Boldog Iskolaként a Boldogságóra program megvalósítását végezzük 2018 óta.

A Vöröskereszt bázisiskolájaként szakkört, programokat és versenyeket szervezünk.

Évek óta lányfoci, énekkar, furulya és színjátszó szakkört indítunk az erre igényt tartó, nagy létszámú, érdeklődő tanítványaink számára.

A 7-8. osztályos tanulóink tanév végén a fő tantárgyakból írásbeli, egy szabadon választott tárgyból szóbeli vizsgát tesznek.

A Kalmár Zoltán Tagintézményben matematika irányultságú és testnevelés orientáltóságú oktatás folyik. Kiemelkedő szerepe van a kézilabda tanításának.

Mindebből jól látható, hogy iskolánk mindig törekedett a tehetséges gyerekek képességeinek kibontakoztatására. Tagintézményeinkben meglevő egyedi arculatot felhasználva színes, sokoldalú tevékenységi rendszert tudunk nyújtani.

Tagintézményeinkben megjelenő hagyományaink:

Iskolai ünnepek: tanévnyitó, ballagás, tanévzáró ünnepség

Nemzeti és társadalmi ünnepek: október 6. október 23., Halloween-nap, Mikulás nap, karácsonyi ünnepség, farsang, március 15., június 4.

Megemlékezünk a "Föld", a „Madarak és fák” napjáról.

Hulladékgyűjtéseket szervezünk.

Tanítványaink iskolai, tankerületi, megyei és országos tanulmányi- valamint sportversenyeken vesznek részt.

„Suli-kóstolgtató” címmel programsorozatot ajánlunk leendő első osztályos kisdíákjaink szüleinek. Szülői értekezletre, nyílt órákra, sport és kézműves foglalkozásokra várjuk őket gyermekeikkel.

Osztálykirándulásokat, táborokat szervezünk. Évente pályázunk a Határtalanul-program keretében megszervezett külhoni kirándulásokra. Részt veszünk a „Járd végig!” projektben és az OTP BANK Intézményi Bozsik-programban.

A székhelyintézmény és a tagintézmények egyéni arculatát nagymértékben pedagógiai hagyományaik, a beiskolázási körzetekkel azonos városrészek tradíciói is meghatározzák

Székhelyintézményünk hagyományai:

Iskolánk életében a hagyományok ápolása, azok közösségformáló ereje fontos szerepet tölt be. Rendezvényeinken tanulóinkat más aspektusból ismerhetjük meg.

- Szeptember 30-án, **Benedek Elek születésnapján** az alsósok dramatikus mesejátékkal, vetélkedővel idézik nagy meseírónk emlékét.
- Novemberben **Márton-napi mulatságot** tartunk, ahol a németül tanuló gyerekek német nyelven, a többi alsós osztály pedig magyar nyelven emlékezik Szent Márton nemes cselekedeteire. Ebben a hónapban rendezzük az **egészségmegőrző programjainkat** is.
- Ekkor rendezzük meg a területi **komplex angol nyelvi versenyt**ünk.
- A téli szünet előtti utolsó héten **Karácsonyi "EZ+AZ"**-zal, azaz kézműves foglalkozásokkal készülünk az ünnepekre, melynek lebonyolítását a hetedikes osztályfőnökök és tanítványaik vállalják. Karácsonyi ünnepi műsor a második osztályosok előadásában.
- Januárban **korcsolyázni** visszük diákjainkat a diákönkormányzat szervezésében.
- Minden évben **nyílt napok** keretében engedünk betekintést a mindennapimunkába a szülők, az óvónők és a leendő elsősök számára.
- **Májusban kulturális gálán** mutatkoznak be páros évfolyamaink.
- Megnyitjuk **Iskolagalériánkat** a végzős tanulók munkáiból.
- **Multikulturális rajz és versmondó versenyt** tartunk.
- A legtehetségesebb, legszorgalmasabb gyerekeket **arany és ezüst oklevéllel** jutalmazzuk év végén.
- Színvonalas ünnepi műsorral **búcsúztatjuk végzős növendékeinket**.

Bocskai István Tagintézmény hagyományai:

- **Iskolagyűlés, ötödikesek avatása, diákparlament, egyéb diákönkormányzati programok**

Október hónapban kerül megrendezésre iskolánkban az iskolagyűlés, amelyen bemutatkoznak a diákönkormányzat választott képviselői és esküt tesznek. Ismertetik az éves programtervet, melyet demokratikus módon megszavaztatnak a diáksággal.

Várva várt eseménye e programnak az ötödikes tanulók felsőssé avatása.

Tanév végén a 8-osok napján a végzős diákok bolond ballagáson búcsúznak tanuló társaiktól.

- **Daru-projekt**

Intézményünkben-novemberben zajlanak a Daru-projekt keretében tehetsége napok, melyeken a következőket hirdetjük meg: idegen nyelvi (angol, német), tankerületi szintű fizika és Aranyszáj szépkiejtési, rajz, leg-leg és sportversenyek. A záró rendezvényen különböző műsorszámokkal lépnek fel tanulóink: tánc és dráma, furulya, ének, vers- és prózamondás, amikor kihirdetjük az elért eredményeket.

- **KGYTK**

Tagintézményünk minden évben részt vesz a Kutató Gyerekek Tudományos Konferenciáján. A gyerekek minden tudományterületen készíthetnek dolgozatot: ismeretterjesztő és kutatómódszertan kategóriákban.

- Minden évben **nyílt napok** keretében engedünk betekintést a mindennapi munkába a szülők, az óvónők és a leendő elsősök számára.

- **Pünkösdi király- és királynéválasztás**

Pünkösdt előtt tesszük ki a felhívást, mely e jeles naphoz kapcsolódóan versenyre, megmérettetésre invitálja a diákságot. A program a meghirdetett napon a néphagyomány felelevenítésével, a Pünkösdlővel kezdődik. Elhangzanak az ünnephez fűződő dalok, rigmusok, mondókák, néptáncsoportok lépnek fel. A versengés két korcsoportban (5-6. és 7-8. évfolyamon), valamint nemek szerinti megoszlásban zajlik. A fiúk és lányok próbatételei különbözőek, erőt, ügyességet, kitartást kívánnak a jelentkezőktől.

A legjobban szereplő gyerekek, a Pünkösdi kiskirály, kiskirályné és Pünkösdi király és királyné címet kapják.

- **Gála**

A diákok, szülők, pedagógusok által nagy izgalommal várt rendezvényünk az ünnepi gálaműsor minden évben. A nagy érdeklődésre való tekintettel, az alsó és felső tagozat évenként felváltva készül erre a programra. A mindenkor nyolcadikosok búcsútáncukkal állandó szereplői a gálának, hiszen ők utoljára lépnek itt fel általános iskolásként.

A műsorszámok széles palettáját vonultatjuk fel: drámajáték, színjátás, ének, zene, furulya, néptánc, modern tánc, standard tánc, vers- és prózamondás, idegen nyelvű előadások kerülnek színpadra.

Kalmár Zoltán Tagintézmény hagyományai:

Hagyományaink megőrzését az évek során több esemény fémjelzi:

- **Városi ünnepség** keretében emlékezünk meg az aradi vértanúkról.
- December 6-án hozzánk is ellátogat, a gyerekek nagy öröme a **Mikulás**.
- Negyedikesek karácsonyi meglepetéssel készülnek körzetünk ovisainak.
- A téli szünet előtti utolsó napon „**Karácsonyi forgatag**” címmel színes programot kínálunk a gyerekeknek. Ezen alkalomból érdekes foglalkozású emberek mutatják be mesterségeiket. A gyerekek kézműves foglalkozások keretében ajándékokat készítenek.
- A legrangosabb esemény a tanév során a **Kalmár-napok** rendezvénysorozata, mellyel iskolánk névadója előtt tisztelgünk. Programjainkba komplex vetélkedő, sportversenyek, tankerületi és iskolai helyesíró versenyek, kiállítások, tartoznak. A rendezvényeket úgy állítjuk össze, hogy minden tanuló megtalálja a maga számára vonzót. Kiemelt programjaink közé tartozik a Zrínyi Ilona matematika verseny területi szintű megrendezése.
- Mentoráló intézményként **matematika a mindennapokban** címmel szakköri foglalkozásokat szervezünk az alsós gyerekeknek.
- Intézményünkben több mint 20 éve **latin szakkör** működik.
- Bekapcsolódtunk a „**Kézilabda az iskolában**” programba.
- Minden évben **nyílt napok** keretében engedünk betekintést a mindennapi munkába a szülők, az óvónők és a leendő elsősök számára.
- Májusban színes **kulturális műsorral**, gálával mutatkoznak be a páros évfolyamos diákjaink.
- Lehetőséget biztosítunk, hogy tanítványaink minél színesebb **szabadidős tevékenységek** közül választhassanak: gyöngyfüzés, táblajáték, kézműves foglalkozás, fotó szakkör, rajz szakkör, iskola rádió, énekkar

4.1. Intézményünk adottságai:

- környezeti adottságok – iskolaépületek belső környezete, családias légköre, jó megközelíthetősége,
- a nevelő-oktató munka magas színvonala, egyéni képességekhez igazodó differenciált fejlesztés,
- az egész napos nevelés-oktatás programja,
- német két tanítási nyelvű oktatás, emelt óraszámú angol nyelvoktatás,

- nemzetiségi nevelés/oktatás (magyar nyelvű roma/cigány nemzetiségi nevelés-oktatás)
- emelt szintű matematikaoktatás; „*Matematika a mindennapjainkban*” program megvalósítása,
- emelt szintű testnevelés oktatás,
- az úszásoktatás 3. évfolyamon, mint életmentő mozgás a mindennapos testnevelés keretében,
- a környezeti nevelés, mint prioritás,
- speciális szükségletű tanulók fejlesztőpedagógiai, gyógypedagógiai ellátása korszerű fejlesztőeszközök segítségével,
- színes tanórán kívüli foglalkozások, szakkörök
- az alapfokú művészetoktatás támogatása, együttműködés a Balmazújvárosi Alapfokú Művészeti Iskolával,
- tehetséggondozó csoportok működtetése- követő csoportok szervezésével az átjárhatóság miatt,
- hozzáadott értékelvű mérés bevezetése
- kézművesség technika- és rajzórakon, délutáni szabadidős foglalkozásokon,
- az integrációt elősegítő pedagógiai gyakorlat, esélykompenzációt elősegítő tapasztalati tanulás „*Practic Education*” beépítése minden műveltségi terület tanítási, tanulási folyamatába,
- egész napos iskola hatodik osztályig
- technika tantárgy gyakorlatias oktatása két tagintézményünkben valósul meg arra kialakított műhelyteremben, iskolakertben, ill. kézműves házban,
- székhelyintézményünk a 2019/20-as tanévtől bekapcsolódott az Országos Iskolakert-fejlesztési Program Iskolakerti Alapozó Alprogramjába,
- korosztályi közművelődés kiemelt gondozása,
- a környezeti nevelés kiterjesztése, formáinak gazdagítása,
- átmenetek pedagógiai kezelésének egyedi programja, átmeneteket segítő munkacsoport megbeszélése háromhavi rendszerességgel.
- a városban található helytörténeti nevezetességek (Semsey-kastély, Veres Péter Emlékház, stb.) megismerése, múzeumpedagógiai foglalkozások során,
- generációs „hidak” ápolása: nyugdíjas rendezvények szervezése, régi tanítványok meghívása, egyéb találkozók

5. Az iskola nevelési programja

5.1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Nevelési alapelveink:

Nevelőtestületünk összhangban a 2020-as NAT-ban meghatározott fejlesztési területekkel és nevelési célokkal a következő értékrendet tekinti munkájában meghatározónak:

- korszerű, az európai normáknak megfelelő alpműveltség közvetítése,
- erkölcsi nevelés,
- humán értékek közvetítése,
- praktikus tudás előtérbe helyezése (háztartásökonómia, gyakorlókerti foglalkozások) beépítése a helyi tantervbe, illetve az egész napos iskola kereteibe,
- fenntarthatóság, a környezettudatos szemléletmód, az egészséges életmód megalapozása,
- nyitottság: rugalmas, értékelvű alkalmazkodás a változó gazdasági, társadalmi körülményekhez,
- a tanulási életút (egyéni) támogatása, követő értékeléssel, az esélykompenzációt elősegítő pedagógiai gyakorlattal,
- tevékenységközpontú tanulás – tanítás érvényesítése 1-8. évfolyamon,
- rendszeres együttműködés, nevelési konzultáció a gyermek érdekében a családdal,
- hozzáadott értékelvű, egyéni adottságokhoz, képességekhez alkalmazható pedagógiai gyakorlat,
- világnézeti semlegesség érvényesítése,
- munkára nevelés, tudatos pályaorientáció,
- családi és társadalmi szerepek elsajátításának segítése,
- állampolgárságra, demokráciára nevelés,
- nemzeti öntudat, hazafias nevelés,
- önismeret és a társas kultúra fejlesztése,
- testi és lelki egészségre nevelés,
- felelősségvállalás másokért, önkéntesség,
- gazdasági és pénzügyi nevelés,

- médiatudatosságra nevelés,
- a tanulás tanítása

A Bocskai István Tagintézmény intézményfejlesztési területeinek meghatározása:

- ILMT intézményi koordináció működtetése.
- A tanulói lemorzsolódás megelőzését szolgáló intézményi jelzőrendszer működésének fejlesztése.
- A FEH jogszabályi megfelelőségének vizsgálata esélyegyenlőségi szempontból, különösen a FEH köznevelési intézményrendszerben elfoglalt helyzetéből fakadó fejlesztési célok meghatározása szempontjából.
- A FEH állapotának vizsgálata a méltányos oktatásszervezés szempontjából.
- A helyi komplex intézményfejlesztés közvetett céljai, várható eredményei – tanulói eredményesség és előrehaladás elősegítése.
- A FEH partnerkapcsolatainak bővítése, az együttműködési formák erősítése
- Az intézményfejlesztés belső erőforrásrendszerének és szervezeti struktúrájának meghatározása, kialakítása.

5.2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka céljai:

Alapvető célunk, hogy tanítványainkból tanult és a folyamatos tanulásra nyitott, művelt és művelődő ifjak váljanak

Az iskolai oktatás tartalmát a korszerű, elsősorban a tanulók képességeit fejlesztő tananyag mellett az európai és nemzeti műveltség, kulturális értékek átadása, elfogadtatása alkotja.

Minden tanulónknak rendelkeznie kell olyan bővíthető kompetencia alapú ismeretekkel, készségekkel, képességekkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik arra, hogy a középiskolai követelményeknek, az első szakma elsajátításának megfeleljenek.

- Tanítványaink a gyakorlatias nevelés-oktatás keretében, olyan készség és képesség fejlesztésben vegyenek részt, amely lehetővé teszi, hogy a tanult ismereteket a mindennapi élethelyzetekben alkalmazni tudják.

Részcélok:

- tapasztalati tudás előtérbe helyezése
- tanulás tanítás rugalmas kereteinek alkalmazása
- Tanítványaink szerezzenek biztos alapokat legalább egy idegen nyelv kommunikációjának elemi elsajátításában, az adott nyelvterülethez tartozó országok kultúrájának megismerésével.
- A *”matematika a mindennapjainkban”* program célja, hogy élet közelbe hozza az elvont matematikai ismereteket és ezzel eredményesebben tudjuk fejleszteni a gyerekek problémamegoldó képességét.
- Magyarságtudatukat megőrizve váljanak európai polgárokká. Iskolás éveik alatt szerezzenek olyan ismereteket, személyes tapasztalatokat, amelyek birtokában meg tudják majd találni helyüket az európai társadalmakban is. Váljanak nyitottá és megértővé, toleránssá a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások, a másság iránt. Ismerjék meg az egyetemes emberi civilizáció legnagyobb hatású eredményeit. Hangsúlyozzuk más nemzetek nyelvei megismerésének és elsajátításának fontosságát.
- 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet szerint:
Összefoglalva a fentieket a műveltségi terület egyik stratégiai célja a tanulók élethosszig tartó, egészségtudatos, fizikailag aktív életvezetésre szocializálása. Az életkornak, érdeklődésnek és fizikai állapotnak megfelelő rendszeres fizikai aktivitás élethossziglan igényt teremt az öntevékeny testedzésre, önálló sportolásra és motoros önkifejezésre.

A tanulókból váljanak értékeket vállaló, erkölcsi tartással bíró, kulturált magatartású fiatalokká. A tanulóknak legyen kötelesség- és feladattudatuk.

- Cél az, hogy az IKT módszerek, melyek olyan konstruktív pedagógián alapuló tanítás-tanulási módok, módszerek, amelyek lehetővé teszik, hogy az infó-kommunikációs technológia, mint eszköz és taneszköz kerüljön alkalmazásra a tanítás-tanulás folyamatában, mindennapivá váljon az oktatásban.
- Az egészséges életmód feltételeinek biztosítása mellett alakuljon ki a tanulóban az egészséges életmód igénye és képessége.
- Iskolánk tanulói legyenek nyitottak, szerezzenek meg életviteli alapismereteket, rendelkezzenek azokkal a kompetenciákkal, amelyek alkalmassá teszik őket a gazdálkodói, vállalkozói tevékenységekre. Sajátítsák el az önálló életkezdéshez, az önellátáshoz, a háztartásvezetéshez szükséges alapokat.
- A tanulók készüljenek fel a reálisan megválasztott továbbtanulásra, a középiskolai követelmények világába eredményesen illeszkedjenek be.
- Minden gyermek számára biztosítsuk a képességeinek, érdeklődésének illetve távolabbi céljainak megfelelő tevékenységi formákat.
- A kulcskompetenciák fejlesztése.
- Az intézményfejlesztési és tématerületi mikrocsoportok és az átmenetek munkacsoport további működtetése az intézményfejlesztés megvalósítása érdekében.
- 2 havonta folyamatosan frissülő információs rendszer fenntartása a Kréta felület alapján.
- Együttműködés a helyi köznevelési rendszer tagjaival és a fenntartókkal (állami és egyházi fenntartású intézmények) a települési szegregációs folyamatok csökkentése és az esélyegyenlőségi helyzet javítása céljából.
- Intézményünk feladatellátási helyei között, valamint a feladatellátási helyeken belül az osztályok között nincs jelentős eltérés az SNI, BTMN, HH, HHH tanulók arányában, célunk, hogy ez a helyzet hosszabb távon is fennmaradjon, annak érdekében, hogy a gyerekeknek biztosítsuk a méltányos oktatásszervezést.
- A mindenkori 6. évfolyamos tanulóink szövegértés, matematika és idegen nyelvi kompetenciamérési eredménye a minimumszintet el nem ért tanulók 10%-ánál javul 8. évfolyamra.
- Azoknak a partnerkapcsolatoknak az erősítése, amelyek segítik a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók számának csökkentését.

- A pedagógusok megtartása, a fluktuáció megelőzése.

5.3. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka feladatai

Az alábbi feladatok pedagógiai céljaink megvalósulását, és a fejlesztések erősítését szolgálják.

- Alapkészségek megalapozása, kulcskompetenciák fejlesztése.
- Életkornak megfelelő alkalmazható tudás megszerzése egységes alapokra épülő differenciálással.
- Anyanyelvi kommunikációs készségek megalapozása.
- Nyelvek, kultúrák közötti kommunikáció iránti érdeklődés felkeltése.
- Problémamegoldás algoritmusainak megalapozása.
- Igénykeltés az egyéni és közösségi felelősségen alapuló környezetkímélő életmódra.
- IKT eszközök és kommunikációs technikák magabiztos használatának megalapozása.
- Hatékony tanulási módszerek és technikák elsajátíttatása és alkalmazása.
- Normatudat, viselkedési és az általánosan elfogadott magatartási szabályok megértése, alkalmazása. Előítéletek leküzdésére, a társakkal való együttműködés fontosságára és konfliktusok kezelésére való törekvés. (Nyitottság, empátia, szociális interakció, társas érzékenység, felelősségérzet, szervezőképesség, döntéshozatal, érvelés, vita.).
- A tanulási motiváció, a gyerekek érdeklődésének felkeltése, alkalomteremtés alkotó munkára, értékteremtő munka ösztönzése, a pénz értékével való megismerkedés, ésszerű gazdálkodás.
- Az élményszerzés lehetőségének megteremtésével a művészetek és a kultúra iránti érdeklődés felkeltése. A művészi kifejezés sokfélesége iránti fogékonyság, nyitottság megalapozása.
- Az emberi **alapnormák kialakítása**, közvetítése (demokratizmus, humanizmus, a személyiség tiszteletben tartása, a közösség szerepe, az egyenlőség, a szolidaritás, a tolerancia).
- Az aktív állampolgárságra, demokráciára és a gyakorlatias gazdasági szemléletre való nevelés.
- A hátránykompenzációval a hátrányos, halmozottan hátrányos és sajátos nevelési igényű tanulók iskolai eredményességének támogatása.
- Tehetséges gyermekek fejlesztése, tehetség kibontakoztatása érdekében a tehetséggondozó tevékenységek megszervezése.

- A haza, a kistérség, a lakóhely múltjának és jelenének megismertetése - a nemzeti kultúra és a hagyományok megismertetése, emlékeinek tisztelete, ápolása - a hazaszeretet érzésének kialakítása.
- További feladata iskolánknak, hogy a testnevelés és sport sajátos eszközeivel fejlessze a felnövekvő nemzedék mozgás-, játék- és sportkultúráját, edzettségét, teherbíró képességét.
- A tanulók testi nevelése:
 - az ifjúság testi és lelki egészségének kialakítása
 - a tanulók testi képességeinek fejlesztése
 - a testmozgás iránti igény felkeltése/fenntartása
 - az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának érzékeltetése, tudatosítása
 - a beteg, sérült, és fogyatékos emberek iránti elfogadó és segítőkész magatartás kialakítása.

5.4. A nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai

A nevelő-oktató munkánk, a tanulás-tanítás tevékenységünk csak akkor lehet eredményes, ha módszereiben, eszközeiben, eljárásaiban tekintettel van a tanulócsoportok heterogén összetételére, a tanulók életkori és egyéni sajátosságaira, és kellő teret biztosít a tanulói aktivitásnak és kreativitásnak az ismeretszerzés folyamatában. Ennek érdekében nélkülözhetetlennek tartjuk az:

- Egyéni tanulási stratégiák és utak kialakításának segítését, a tanulói aktivitás növelését:
 - új tanulásszervezési eljárások alkalmazásával: differenciálás, kooperatív technika, projekt, témahetek (idegen nyelvi, tavaszváró, egészségnapok, stb.) megszervezésével,
 - IKT eszközök alkalmazásával.
- Fejlesztő értékelés alkalmazását.

5.5. Iskolánk pedagógusai által alkalmazott közvetlen és közvetett nevelési eljárások:

	Közvetlen módszerek	Közvetett módszerek
1. Szokások kialakítását célzó módszerek.	◆ Ösztönzés ◆ Segítségadás. ◆ Gyakoroltatás ◆ Követelés ◆ Ellenőrzés	◆ Közös (közelebbi vagy távolabbi) célok kitűzése, elfogadtatása ◆ A tanulói közösség tevékenységének megszervezése ◆ Hagyományok kialakítása ◆ Ösztönzés ◆ Követelés ◆ Ellenőrzés
2. Magatartási modellek bemutatása, közvetítése.	◆ A nevelő személyes példamutatása ◆ Elbeszélgetés ◆ Tények és jelenségek bemutatása ◆ Műalkotások bemutatása	◆ A követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből ◆ A nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében
3. Tudatosítás (meggyőződés kialakítása).	◆ Magyarázat, beszélgetés. ◆ A tanulók önálló elemző munkája.	◆ Felvilágosítás a betartandó magatartási normákról. ◆ Vita.

5.6. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Iskolánk nevelő - oktató munkájának alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét a különféle iskolai tevékenységek megszervezésével széleskörűen fejlessze.

- A tanulói személyiség pozitív irányú erősítése
- A konstruktív életvezetés képességének kialakítása, fejlesztése.
- A tanulók esztétikai nevelése, a kézműves alapismeretek elsajátítása.
- Az eredményes életvezetéshez szükséges készségek, képességek kialakítása, fejlesztése.
- A tanulók egészséges életmódra történő nevelése, melyhez az úszásoktatás, mint a mozgások egyik válfaja jó lehetőséget biztosít.

- A közösségfejlesztő, önfejlesztő magatartás-és tevékenységrepertoár ösztönzése, ezzel párhuzamosan a negatív megnyilvánulások tompítása, megszüntetése.
- A tanulók testi, értelmi, erkölcsi, érzelmi, gyakorlati képességeinek fejlesztése.
- A szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése. A nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése, emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. A hazaszeretet érzésének elmélyítése.

A személyiségfejlesztés folyamatában ki kell alakítania következő értékek egyensúlyát:

- Az „én” harmóniájára vonatkozó értékek (önismeret, önbizalom, önművelés stb.).
- A társas kapcsolatokra vonatkozó értékek (tisztelő, szolidaritás, szeretet, tolerancia).
- A társadalmi eredményességre vonatkozó értékek (folyamatos tanulás, problémaérzékenység, kreativitás, szellemi igényesség).
- A humanizált társadalom-és világkép értékei (hazaszeretet, az egyetemes emberi jogok tisztelőben tartása, a hazai és egyetemes kultúra értékeinek megbecsülése stb.).

A személyiség-és közösségfejlesztés kiemelt eszköze a műhelymunka, amely egyrészt sajátos diák-tanárkapcsolatot eredményez (a célazonosságon alapuló közös munka toleranciát, egymásra figyelést, vitakészséget, a meggyőzés és meggyőztetés képességét, tanulási módszergazdagságot, kulturált magatartást, az elmélyült ismeretszerzés és a folyamatos önellenőrzés képességét fejleszt).

A tartalmi tényezők megállapításakor egyrészt figyelembe kell venni a gyermekek fejlődés lélektani jellemzőit, másrészt számolni kell az egyes életkorok sajátosságaival, teljesítőképeségével.

Intézményünkben az oktatás mellett hangsúlyos szerepet kap a nevelés területe, és előtérbe került a kulcskompetenciák fejlesztésének egyensúlyba hozása a műveltségterületi tartalmakkal. Az új tartalmi szabályozók a tanulók személyiségének és tudásának komplex fejlesztését helyezik a középpontba, amelynek legeredményesebb eszközét az olyan nevelési-oktatási programok jelentik, amelyek az iskolai életet egészében kezelik, azaz nem kizárólag a tanórákra koncentrálnak, hanem a nevelés-oktatás részének tekintik a tanórán kívül az iskolában eltöltött időt is.

Informális és nem formális oktatási – tanulási forma

Intézményünk elkötelezett az informális és nem formális oktatási – tanulási formák alkalmazásában. Folyamatosan bővítjük a non-formális és informális keretek között, a nyitott nevelési-tanulási környezetben megvalósuló programjaink körét, illetve szorgalmazzuk az

ehhez kapcsolódó módszertani kultúra szélesebb körű elterjedését, keresve a további szakmai fejlesztések lehetőségét.

Nem formális tanulás minden olyan rendszerezett kompetencia- és készségfejlesztő hosszabb vagy rövidebb idejű oktatási-tanulási forma, mely a formális nevelést-oktatást végző intézményeken kívül valósul meg. Az informális tanulás a mindennapi élet természetes velejárója, olyan folyamat, melynek következtében pozitívan változik a személyiség, kialakulnak (átalakulnak) egyéni attitűdök, értékek, képességek. A nevelési-oktatási intézmény falain belüli és azon kívüli, nem tanórai tudásgyarapító foglalkozások is e körbe tartoznak.

A nem formális tanulás kiemelt jellemzői

- önkéntes, mindenki számára elérhető,
- olyan szervezett folyamat, amelynek pedagógiai célja van,
- tanulóközpontú,
- a segítő szakember és a tanuló közötti egyenlőségre épít
- kreatív és kihívásokkal teli,
- demokratikus tanulási környezetben zajlik,
- közösségi megközelítése tiszteletben tartja az egyén fontosságát, kiemelt szerepét,
- a tanulás ebben a megközelítésben az élethosszig tartó folyamat része,
- jellemzője a cselekedve tanulás,
- a motiváció értékekre épül.

A célok megvalósításában kiemelt jelentőségűek azok a tanórán kívüli tevékenységek, amelyek az alábbi nevelési feladatok megvalósítását támogatják:

- élmények nyújtása
- komplex személyiségfejlesztés
- kommunikációs készségfejlesztés
- rekreációs program (pl. szabadjáték)
- a tanulók integrációs szintjének javítása (pl. a másság, az etnikum vagy a nemek közötti különbségek elfogadása)
- a társadalmi beilleszkedéshez elengedhetetlen készségek és képességek fejlesztése, a közösségi és állampolgári nevelés
- az érdeklődés, a kíváncsiság fejlesztése
- a kreativitás fejlesztése
- az információs technikák használata
- az egészséges életmód, életvitel

- a művészeti, a sport és a kulturális tevékenységi formák megismerése és gyakorlása
- az iskolai eredmények javítása érdekében a motiválás

Intézményünkben a tanórán kívüli iskolai nevelés, oktatás legjellemzőbb szinterei:

- napközi otthoni, tanulószobai foglalkozások,
- egész napos oktatás
- szakkörök, érdeklődési körök, fakultatív foglalkozások
- korrepetálás, felzárkóztató foglalkozások
- tehetséggondozó foglalkozások
- művészeti és sportcsoportok
- tömegsport foglalkozások
- tanulmányi, kulturális és sportversenyek
- tanulmányi és osztálykirándulások
- üzemlátogatások, pályaorientációs programok
- könyvtárfoglalkozások
- tanfolyamok
- kulturális és hagyományőrző rendezvények
- sportrendezvények, sportági bemutatók, találkozók
- egyéb közösségi rendezvények, ünnepi alkalmak, klubdelutánok
- belföldi és külföldi utazások, szereplések
- hangversenyek, koncertek
- táncházak
- fesztiválok, kulturális bemutatók
- színházlátogatások
- kiállítások
- mozilátogatások
- múzeumpedagógiai foglalkozások
- iskolarendőr programok
- iskolavédőnői programok
- ifjúságsegítő és preventív foglalkozások
- karitatív tevékenységek
- erdei iskola
- kerékpáros és gyalogtúrák

- nyári táborok (szabadidős/tematikus, napközi/bentlakásos)

Korszerű pedagógiai módszerek alkalmazását segítő Iskolai Közösségi Program kísérleti megvalósítása

A köznevelés minőségi fejlesztése nem-formális és informális tanulási módszerek kísérleti megvalósításán keresztül, hangsúlyt fektetve az élményalapú tanulás módszertani megalapozására, a tanulás közösségi élménnyé formálására. A foglalkozások keretében lehetőség nyílik olyan tanulási módokra és szervezési megoldásokra, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak fejlesztését, a közösségek megerősödését.

Cél és feladatrendszer:

- újszerű, a kompetenciafejlesztést támogató tanulásszervezési eljárások bevezetése,
- a támogató-segítő, kooperatív pedagógiai kultúra és tevékenység megerősítése,
- heterogén tanulói közösségek kialakítását segítő programok megvalósítása, az inkluzív nevelés szakmai támogatása,
- tanulói közösségépítés, kooperatív tanulási technikák alkalmazása,
- konstruktív és értékközpontú nevelés, az egész életen át tartó tanulás iskolai megalapozása, az alapkészségek és kulcskompetenciák fejlesztése, a köznevelés hátránykompenzációs szerepének erősítése,
- élményközpontú pedagógia megvalósítása.
- a tantermen kívüli digitális oktatás továbbfejlesztése

Intézményünk vállalja olyan tematikus napközi és tematikus bentlakásos programok megvalósítását, amelyek a Nemzeti alaptantervben megfogalmazott célokhoz, feladatokhoz igazodnak, középpontjában a tanulók tudásának, készségeinek és képességeinek fejlesztése, kibontakoztatása áll.

Pedagógusaink vállalják a program megismerését, a továbbképzéseken való részvételt, programtervek kidolgozását, annak megvalósítását, alkalmazását, tesztelését, műhelyfoglalkozások keretében azok fejlesztésének segítését, támogatását.

Tematikus táboraink, melyek széleskörű tantárgyi koncentrációt is determinálnak:

Nemzeti és kulturális identitás – Hagyományőrzés, anyanyelvápolás

A program célja, hogy megismerkedjenek a résztvevők, miben volt más az életük elődeinknek.

A gyerekek érezzék azt, mennyire fontos, hogy magyarul táncoljunk és énekeljünk, megmutatjuk nekik milyen volt a játék a szabadban a digitális világ előtt.

Fontos, hogy a gyermekek megismerkedjenek a régi népszokásokkal.

A program során a résztvevők saját népi játékokat, népdalokat, csujogatókat sajátítanak el.

A program további célja a hagyományos népi gyermekjátékokon keresztül alapvető táncos mozgásformák elsajátításának megkezdése, kapcsolatteremtés a gyermekkor hagyományos mozgás- és játékkultúrájával, a magyar népzenei és néptáncos hagyományőrző mozgalom iránti érdeklődés felkeltése.

Életvezetés, családi életre nevelés, közösségi szerepvállalás

A program során a gyerekek megtanulják, hogy a család nagy érték. Ahhoz, hogy harmonikusan működjön, mindenkinek tenni kell.

Megismerkednek a család szerkezetével, a család működésével. Megtanulják, hogy nekik is kell feladatot vállalniuk életkoruknak megfelelően. Megismerkednek a családi értékekkel, lehetőségük lesz értékrend felállítására, megtanulják az álságos értékeket. A tábor végére tudják, hogy a családok régi (magukkal hozott) és új hagyományokkal is rendelkeznek. Ők maguk is összeállítanak egy listát a hagyományokból, amit a leendő családjukba átvíznak, ezáltal is kialakítva bennük a harmonikus család iránti vágyat.

Tudatosul bennük, hogy a családi értékek és a hagyományok tartják össze a családot és ezt folyamatosan ápolni kell. Felismerik, hogy a családban is előfordulnak konfliktusok, de ezek kezelhetőek. A tábor során kiemelten kezeljük az érzelmi intelligenciájuk fejlesztését: képesek legyenek érzéseiket minél pontosabban megfogalmazni, nem baj, ha negatív érzései vannak, de azokat uralnia kell.

A beszélgetések során nincs minősítés, csak pozitív értékelés, ennek hatására a tanulók önkifejezésének, énjének, önreflexiós képességének fejlesztése történik.

Digitális világ, tudatos médiahasználat, digitális alkotás

A tábor legfontosabb célja, hogy a köznevelési rendszerből kikerülő tanulók megfelelő digitális kompetenciával rendelkezzenek, és képesek legyenek e kompetenciák élethosszig tartó,

folyamatos fejlesztésére. A program során a gyerekek megtanulják, hogy tudatosan és biztonságosan mozogjanak a digitális világban.

A digitális kompetenciájuk fejlesztése érdekében a napjainkban használt eszközök új felhasználási területeivel ismerkednek meg. Például: digitális fényképezőgép, tablet, okos telefon, laptop.

Szerezzenek jártasságot az elektronikus ügyintézés folyamatáról és tudják ezt használni a hétköznapi életben.

Közlekedés, KRESZ, Sport és egészségre nevelés

A közösen megélt a közösségi sport nyújtotta élmény közösségformáló ereje vitathatatlan. A tábor célja, hogy a tanulók képesek legyenek az iskolai testnevelésben tanult testgyakorlati ágak technikájának, a testi képességekhez, az egészséges életmódhoz kapcsolódó ismeretek alkotó felhasználására, az egyéni és társas játékok, sporttevékenységek szervezéséhez szükséges ismeretek alkalmazására.

A tábor minden tanuló számára biztosítani kívánja a hatékony és élményszerű sportolást. Fontosnak tartjuk, hogy a résztvevők megtalálják a számukra legszívesebben végzett mozgásformát. A csapatjátékok során megtanulják az egymáshoz való alkalmazkodást. A tábor során az egészséges életmódról is szerezhettek új információkat.

Reménykedünk abban, hogy ezáltal tanítványaink az itt szerzett ismereteket, élményeket az életük további szakaszában is hasznosítani fogják.

6. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

6.1. Az egészségfejlesztés iskolai feladatai

Az egészségfejlesztés – és annak egyik megvalósulási formája, a korszerű egészségnevelés – az egészségi állapot erősítésére és fejlesztésére irányul. Ide tartozik például az egészséges táplálkozás, a szabadidő aktív eltöltése, a mindennapos testmozgás, a személyi higiéné, a lelki egyensúly megteremtése, a harmonikus emberi kapcsolat és családi élet kialakítása, fenntartása, a családtervezési módszerek, az egészséges és biztonságos környezet kialakítása, az egészségkárosító magatartásformák elkerülése, a járványügyi és élelmiszer-biztonság megvalósítása.

6.2. Az egészségfejlesztési feladatok megoldása során az iskola:

- minden rendelkezésre álló módszerrel elősegíti a tanulók és a nevelőtestület egészségének védelmét, az egészség fejlesztését és az eredményes tanulást.
- együttműködés kezdeményezése a pedagógiai, egészségügyi, gyermekvédelmi szakemberek, a szülők és a diákok között annak érdekében, hogy az iskola egészséges környezet legyen.
- egészséges környezetet, iskolai egészségnevelést és iskolai egészségügyi szolgáltatást biztosít, ezekkel párhuzamosan együttműködik a helyi közösség szakembereivel és hasonló programjaival, valamint az iskola személyzetét célzó egészségfejlesztési programokkal.
- kiemelt jelentőséget tulajdonít az egészséges étkezésnek, a testedzésnek és a szabadidő hasznos eltöltésének, teret ad a társas támogatást, a lelki egészségfejlesztést és a tanácsadást biztosító programoknak.
- olyan nevelési gyakorlatot folytat, amely tekintetbe veszi a pedagógusok és a tanulók „jólétét” és méltóságát, többféle lehetőséget teremt a siker eléréséhez, elismeri az erőfeszítést, a szándékot, támogatja az egyéni előrejutást.
- törekszik arra, hogy segítse tanulóinak, az iskola személyzetének, a családoknak, valamint a helyi közösségek tagjainak egészségük megőrzését,
- együttműködik a helyi közösség vezetőivel, hogy utóbbiak megértsék, a közösség hogyan járulhat hozzá az egészség fejlesztéséhez.
- fejleszteni a beteg, sérült és fogyatékkal élő emberek iránti elfogadó és segítőkész magatartást,

Az iskolai egészségfejlesztésnek ahhoz kell hozzájárulnia, hogy a tanulók kellő ösztönzést és tudást szerezhessenek egy személyes és környezeti értelemben egyaránt ésszerű, a lehetőségeket felismerő és felhasználni tudó, egészséges életvitelhez. Ehhez arra van szükség, hogy az egészséggel összefüggő kérdések fontosságát értsék, az ezzel kapcsolatos beállítódások szilárdak legyenek, s konkrét tevékenységekben alapozódhassanak meg. Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területeknek az iskola pedagógiai rendszerébe, összes tevékenységébe be kell épülnie.

Ezek közé tartoznak az alábbiak:

- önmagunk ismerete
- egészségi állapotunk ismerete
- a mozgás fontossága
- a preventív életmódelemek megismerése

Az egészségfejlesztésben, nevelésben képzett pedagógus szakembernek támaszkodnia kell az osztályfőnökök és az iskolai egészségügyi szolgálat szoros együttműködésére, a nevelők és a munkaközösség-vezetők munkájára. A feladat jellege közös problémakezelést és egységes viszonyulást igényel a résztvevők között:

- intézményvezető vagy megbízottja,
- egészségnevelő pedagógus,
- iskolaorvos, védőnő,
- diákönkormányzatot segítő pedagógus,
- gyermek- és ifjúságvédelmi felelős,
- egész napos oktatásban nevelők
- osztályfőnökök

6.3. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása tanírási órákon (osztályfőnöki, biológia- és testnevelésóra) és délutáni csoportfoglalkozásokon valósul meg az óra részeként. Ezt a feladatot az ifjúsági védőnő látja el, a biológia szakos kollégákkal közösen.

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja

- megismertetni a környezet – elsősorban a háztartás, az iskola és a közlekedés, a veszélyes anyagok – egészséget, testi épséget veszélyeztető leggyakoribb tényezőit,
- felkészíteni a veszélyhelyzetek egyéni és közösségi szintű megelőzésére, kezelésére.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái

- A biológia–egészségtan tanterv részeként, 8. évfolyamon „Összhangban a környezettel: az egészség megőrzése” című fejezet kiegészítéseként. A nevelők a védőnő által összeállított óravázlat segítségével kérik számon a tanultakat.
- Önkéntes jelentkezés formájában, tanórán kívüli csoportfoglalkozáson, tanfolyamon való részvétellel.

Iskolánk kapcsolatot tart a *Magyar Vöröskereszt* helyi szervezetével, amelynek munkatársai a felmenő rendszerű elsősegélynyújtó versenyek megszervezésében, a versenyekre való utazás lebonyolításában és diákjaink társadalmi elsősegélynyújtásba való bevonásával segítik a közösségi munkát.

Bekapcsolódunk az OMSZ által szervezett „Az újraélesztés iskolai oktatása” című projektbe.

7. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A közösség olyan együttműködésre alakult csoport, amelyet a közös érdek, közös cél, közös értékrend és közös tudat tart össze. Fontos az együttes élmény ereje, mert a közös szokások révén kialakult elvárások lesznek a szabályozók. A tanulói és más közösségek legegységesebb emberi, kulturális, nemzeti és szociális értékek hordozója, közvetítője, amely messzemenően figyelembe veszi a közösség tagjainak egyéni sajátosságait.

Célja:

A közösség segítse az egyének fejlődését, képességeinek kibontakozását úgy, hogy azok egyéni lehetőségeik maximumára jussanak el.

7.1. Az iskola keretén belül működő közösségi nevelés területei:

- tanítási órák,
- tanítási órán kívüli egyéb iskolai foglalkozások (pl. egész napos iskolai programok kirándulások, sportfoglalkozások)
- diákok által szervezett, tanórán kívüli iskolai foglalkozások (mint: diák-önkormányzati munka),
- szabadidős tevékenység.

Nagyon fontos az oktatás és a szabadidős tevékenység megfelelő arányának kialakítása. Átgondoltan, a tanulók és szülők bevonásával megtervezett és megszervezett iskolai szabadidős tevékenység jó teret biztosít a közösségfejlesztő munkának.

7.2. A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok

A tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a kisgyermek heteronóm – a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró – személyiségének lassú átalakulásától az autonóm – önmagát értékelni és irányítani képes – személyiséggé válásig.

Ennek érdekében végzett feladataink:

- tanulónk pozitív irányú befolyásolása,
- az egyéni értékeik felismertetése, önismeret,
- egymás és önmaguk tiszteletben tartása,
- segítése a tanulásban, beilleszkedési nehézségekben,

- a másság elfogadása, tolerancia, társaik támogatása, egyéni problémáik megoldásában.

7.3. Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai

A tanulócsoportokat (osztályközösségeket) irányító pedagógusok legfontosabb feladata, a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek.

7.4. A diák-önkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai

A tanulóközösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.

7.5. A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai

A tanulóközösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása. A hagyományok megőrzésével, továbbvitelével erősíteni szükséges a közösség összetartó erejének fontosságát, melyre lehetőséget adnak korosztályos közművelődési rendezvényeink.

8. A pedagógusok intézményi feladatai, az osztályfőnöki feladatok

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg:

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák és foglalkozások dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- osztályozóvizsgák lebonyolítása, felvételire való felkészítés,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- az SNI integrált tanulókkal kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,
- osztálykirándulások, iskolai ünnepségek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepségeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az intézményvezető által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

Az osztályfőnököt – a munkaközösség vezetőikkel konzultálva – az intézményvezető bízta meg minden tanév júniusában, elsősorban a pedagógiai alkalmasságot és a felmenő rendszer elvét figyelembe véve (Jogszabályi háttér, SZMSZ).

8.1. Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Negyedéves értékelést végez, a szülőt is tájékoztatva szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: Kréta napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelőseivel.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- A gyermekek hatékonyabb megismerése érdekében órát látogat az osztályban.
- első és ötödik osztályban a tanulók környezetének megismerése érdekében a szülőkkel való egyeztetés után családlátogatásokat tesz

9. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

Sajátos helyzetünkből adódóan kezdeményezzük a tehetségígéretű tanulók szűrését, felvállaljuk a tehetséges tanulók fejlesztését, megadva a lehetőségeinkhez képest minden segítséget a fejlődésükhöz. Az egyéni képességek minél jobb kibontakozását, a tehetséges tanulók gondozását az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli foglalkozások is segítik. A törvényben meghatározott időkeret felhasználásával dolgozunk.

9.1. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

A tehetséges tanulók képességeinek kibontakoztatására, versenyekre való felkészítésére a pedagógusok szervezeten, illetve egyéni konzultáció keretein belül lehetőséget, támogatást nyújtanak. Az emelt szintű oktatásban részesülő tanulók az emelt követelmények szerinti oktatás folyamán, valamint a középiskolai felvételire felkészítő foglalkozások keretein belül nagyobb lehetőséget kapnak az ismereteik elmélyítésére

A tehetséggondozás elszakíthatatlan részét képezi a színvonalas oktatásnak, iskolánkban ennek évtizedekre visszanyúló hagyománya van.

9.2. A tehetséggondozás céljai intézményünkben:

- minden diákunk tehetségeleinek lehetséges felismerése és felkarolása,
- tehetségfejlesztés, eredményes verseny-előkészítés,
- a középiskolai továbbtanulás előkészítésének biztosítása.

A tehetséggondozás feladatai intézményünkben:

- egyéni és kiscsoportos tehetséggondozó órák, versenyre való felkészítő, előkészítő foglalkozások,
- iskolánkban több tantárgyból (ének, rajz, matematika, angol nyelv, német nyelv, testnevelés) emelt óraszámban tanulnak a tehetséges tanulók,
- szakköri foglalkozások.

9.3. A lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók támogatása

A korszerű iskolát az jellemzi, hogy figyelembe veszi a gyermekek hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetét, egyéni adottságait, és különböző fejlődési tempóját. A törvényi előírásoknak megfelelően a korai jelző- és pedagógiai támogató rendszeren keresztül a kiszűrt tanulók számára egyéni és csoportos fejlesztő és felzárkóztató foglalkozásokat biztosítunk. A gyermekek képességeikhez igazodó feladatokat kapnak és a tanulócsoporton belül minden gyermek a saját fejlődési szükségletei szerint tud haladni. Az iskola, amelyik képes elfogadni azt, hogy az egyének különbözőek, különböző intenzitással és eredménnyel tanulnak, az képes segíteni a tanulási kudarc leküzdésében.

Az iskola szerepének átalakulása napjaink sajátos folyamata, s ez újabb és újabb hiánypótló (szerep) feladatot ad a pedagógusoknak. Országosan növekszik a tanulási nehézségekkel küzdő tanulók száma. Szembe kell nézni azzal a ténnyel, hogy a pedagógusok az utóbbi évek tapasztalatai alapján minden hatodik gyermeknél tapasztaltak pszichés zavarokat, ez jelenleg akár minden harmadik tanuló esetében fellelhető. Háttérükben pedig sérült és sérülést okozó családok, iskolai és otthoni konfliktusok állnak.

Az iskolákban egyre nagyobb hangsúlyt kell kapnia a differenciált, egyéni bánásmódnak és fejlesztésnek, valamint az átlagtól eltérő, viselkedési vagy tanulási teljesítmény problémákkal küszködő gyermekek speciális ellátásának.

A felzárkóztatás célja: a hiányok pótlása, azzal a céllal, hogy a tantervben, megjelölt új ismeretek megfelelő elsajátításához szükséges képességek kialakuljanak.

Kiindulási pont: a felzárkóztatás első lépése annak a felderítése, hogy hol és miben mutatkozik a lemaradás. Szükséges azokat az okokat feltárni, amelyek a tanulót hátrányos helyzetbe juttatták.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásának segítése a következő tevékenységek során történik:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése, egyéni foglalkozás;
- heti 2 felzárkóztató óra évfolyamonként;
- felzárkóztató órák – napközi otthonos, egésznapos foglalkozás keretében;
- szoros kapcsolat a helyi óvodával, a nevelési tanácsadóval és a Tanulási Képességeket Vizsgáló Szakértői Bizottsággal;
- törekvés inger-gazdag környezet kialakítására;

- a gyermek személyiségének átgondolt és reális megítélése;
- a tanuló testi-lelki állapotának minél teljesebb felmérése;
- ok-okozati összefüggések feltárása;
- negatív környezeti hatások kiszűrése;
- a részképesség-kiesések lehetőség szerinti korrigálása;
- a nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai;
- családlátogatások;
- a szülők, a családok nevelési gondjainak segítése;
- a továbbtanulás irányítása, segítése;
- A szülők tájékoztatása gyermekük mérési eredményeiről a mérési naptár szerinti ütemezésben.
- A 2019-20-as tanévben el-készített összefoglaló elemzés frissítése, aktualizálása tanévente a korai jelzőrendszer adatainak felhasználásával a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók szá-mának alakulásáról.
- A formanyomtatvány alapján szülők tájékoztatása a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók tanulmányi eredményéről negyedévente.

10. A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

Az iskolában negatívnak minősített viselkedési megnyilvánulások a gyerek családi és iskolai kapcsolatza-varaival, érzelmi életének sérüléseivel függnek össze. A magatartási problémák egy részében a gyökerek, a család érzelmi-nevelési körülményeiben kereshetők.

Megelőzés: lehetnek olyan jelzések, amelyek előre vetítik a gondot: közöny, passzivitás, érzelemszegénység, érdeklődés hiánya, elkülönülés, közömbösség a társak iránt, túlzott félelem, szorongás, ok nélküli sírás, irigység vagy féltékenység más gyerekekkel kapcsolatban,

koncentrációzavar, teljesítményromlás, beszédzavar stressz-helyzetekben, apró holmik eltulajdonítása, stb.

A magatartási zavarok egyik, az iskolában leginkább szembetűnő formája az agresszív megnyilvánulásokban fejeződik ki. Agressziót vált ki az agresszió látványa, a példa is. A magatartási problémák egy része deviáns viselkedéssé válhat.

A beilleszkedési, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek:

- együttműködés az intézményegységeink között,
- szoros kapcsolat a pedagógiai szakszolgálattal,
- az egyéni képességhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- felzárkóztató órák, fejlesztő foglalkozások,
- napközi-otthon, iskolaotthon,
- a nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai,
- kapcsolat a családokkal,
- a szülők és a családok nevelési gondjainak segítése.

Az egyéni foglalkozások a fejlesztőpedagógus irányításával folynak.

11. SNI Sajátos nevelési igényű tanulók oktatása – nevelése

Általános elvek

A sajátos nevelési igényű tanulókat nevelő-oktató iskolák pedagógiai programjuk, helyi tantervük elkészítésénél figyelembe veszik:

- a közoktatási törvény, a NAT és az Irányelv rájuk vonatkozó előírásait
- a nevelés és oktatás helyi célkitűzéseit és lehetőségeit
- a szülők elvárásait
- az általuk nevelt tanulók sajátosságait

Az Irányelv célja

- a tartalmi szabályozás és a gyermeki sajátosságok ugyanúgy összhangba kerüljenek, mint más gyermekeknél.

Az Irányelv annak biztosítását szolgálja, hogy:

- a fejlesztés a számukra megfelelő tartalmak közvetítése során valósuljon meg

- segítse a minél teljesebb önállóság elérését és a társadalomba való mind teljesebb beilleszkedést
- az iskola fejlesztési követelményei igazodjanak a fejlődés lehetséges üteméhez
- ha szükséges, a fejlesztés az iskoláskor előtti képességfejlődés területeire is terjedjen ki
- a rehabilitációs célú fejlesztő terápiák programjai váljanak az intézmények pedagógiai programjainak tartalmi elemeivé
- a tanulóknak a nevelési oktatási folyamatban képességeiknek megfelelő fejlesztést kapjanak

Ennek érvényesítése érdekében meghatározza:

- a tartalmak kijelölésekor egyes területek módosításának, elhagyásának vagy egyszerűsítésének, illetve új területek bevonásának lehetőségeit
- a sérült képességek rehabilitációs, habilitációs célú korrekciójának területeit
- a nevelés, oktatás, fejlesztés, szokásosnál nagyobb mértékű időbeli kiterjesztésére vonatkozó javaslatokat

Az Irányelv egyaránt vonatkozik a sajátos nevelési igényű tanulóknak a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt (integráltan) és tőlük elkülönítetten (gyógypedagógiai intézményekben) történő nevelésére, oktatására.

11.1. Együttnevelés (integrált)

A sajátos nevelési igényű tanulók habilitációs, rehabilitációs célú ellátása.

11.1.1. Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók iskolai fejlesztése.

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók nevelési, oktatási szempontú jellemzői.

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók fejlődései igen eltérő attól függően, hogy milyen egyéb érzékszervi, motorikus, beszédfejlődési, viselkedési stb. rendellenességeket mutatnak, amelyek vagy oksági összefüggésben állnak az értelmi fogyatékossgal, vagy következményesen egyéb hatásokra alakulnak ki. Tanulási helyzetben megfigyelhető jellemzőik: a téri tájékozódás, a finommotorika, a figyelemkoncentráció, a bonyolultabb gondolkodási folyamatok, a kommunikáció, valamint a szociális alkalmazkodás fejlődésének eltérései. Ezek változó mértékben és mindig egyedi kombinációban jelennek meg, a tanulási képesség különböző mértékű fejlődési zavarát is mutatják és akadályozzák az iskolai tanulás eredményességét.

A nevelésükhöz szükséges feltételek:

- a) a fogyatékoság típusának és súlyosságának megfelelő gyógypedagógiai tanár/terapeuta foglalkoztatása,
- b) speciális tanterv, tankönyv és más segédletek, illetve
- c) a szakértői és rehabilitációs bizottság által meghatározott szakmai szolgáltatások biztosítása.

Fejlesztésük

Integrált keretek között nevelt enyhén értelmi fogyatékos tanulók nevelésében az Irányelvben leírtakat kell alkalmazni, figyelembe véve a befogadó intézmény pedagógiai programját, helyi tantervét. A befogadó intézmény pedagógiai programjában az Irányelv 1. fejezetében leírtak alkalmazásával szerepelnie kell a fogyatékos tanuló nevelése-oktatása sajátos elveinek, és figyelembe kell vennie a tanulást, fejlődést nehezítő körülményeket is. Ezen belül fontos meghatározni és biztosítani azokat a segítő eljárásokat, amelyek az eredményes integráció feltételei lehetnek.

Szakirányú képesítéssel rendelkező gyógypedagógiai tanár közreműködése szükséges

- fejlesztéshez, habilitációs és rehabilitációs célú foglalkozások vezetéséhez,
- az egyéni fejlesztő programok elkészítéséhez,
- a tantárgyak fejlesztési feladatainak megvalósításához

Amennyiben a tanuló állapota megkívánja, úgy más szakembert (logopédus, pszichológus, konduktor) is be kell vonni a fejlesztő munkába.

Pedagógiai és egészségügyi célú habilitáció, rehabilitáció

Cél:

- a fogyatékos fiatalok szocializációja, eredményes társadalmi integrációja

A fogyatékoságból eredő hátrányok csökkentését segítő programok az iskola helyi tantervének részeként működnek.

Megjelenhetnek:

- tréning formájában
- tantárgyi témaként
- egy – egy terület önálló fejlesztési programjaként
- tanítási órán kívüli programként

A *fejlesztő programot* a gyógypedagógus – esetenként más szakember véleményének figyelembevételével – készíti el, mely a tanuló különleges gondozási igényére épül, és egyedi tulajdonságainak fokozatos kibontakozását szolgálja.

A fejlesztés

- a tanítás-tanulás folyamatában megmutatkozó fejletlen vagy sérült funkciók korrigálására
- kompenzálására
- az eszköztudás fejlesztésére
- a felzárkóztatásra
- a tanulási technikák elsajátítására
- a szociális képességek fejlesztésére
- az önálló életvezetésre

irányul és a programokon, tréningeken keresztül valósul meg.

A rehabilitációs tevékenység fontos eleme a folyamatos vagy szakaszos pedagógiai diagnosztizálás. Szolgálja a korrigáló, kompenzáló tartalmak, eljárások, terápiás eszközök tervezését, megelőzheti a további – másodlagos – tünetek megjelenését. A rehabilitációs, rehabilitációs tevékenység során a fejlesztő programok készítésekor és elemzésekor elsődlegesen azt kell figyelembe venni, hogy a gyógypedagógiai nevelés, eljárás és eszközrendszer miként tud hozzájárulni a pszichikai, a fiziológiai funkciók zavarának korrigálásához, kompenzálásához, a funkcionális képességeknek csökkenéséből, a funkciók fejletlenségéből eredő zavarok kezeléséhez, a szociálisszféra akadályozottságából származó hátrányok csökkentéséhez.

A NAT alkalmazása

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók nevelése során a fejlesztési területek megegyeznek a NAT-ban leírtakkal, de azok mélysége, kialakíthatóságuk időigénye, módja az egyéni sajátosságokhoz igazodóan módosul.

11.1.2. A pszichés fejlődés zavara miatt sajátos nevelési igényű tanulók iskolai fejlesztése

A fejlesztés alapelvei

- E tanulók sajátos nevelési igényeinek kielégítése gyógypedagógiai tanár, terapeuta és/vagy pszichológus közreműködését igényli. A tanulók fejlesztése egyéni terápiás terv alapján történik.
- A kialakulatlan részképesség jellegének megfelelően az iskolai oktatásban érvényesíteni kell a számonkérési, értékelési, esetleg-indokolt esetben, a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság javaslata alapján – az egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alóli mentesítés lehetőségét.
- Az iskolai nevelés, oktatás során kiemelt feladat:
 - a) egészséges énkép és önbizalom kialakítása
 - b) kudarcűrő – képesség növelése
 - c) önállóságra nevelés

A fejlesztés kiemelt céljai, feladatai

Diszlexia, diszgráfia

Célok:

- Kialakítsa a tanulóban az intellektusának és mindenkori osztályfokának megfelelő értő olvasás-íráskészséget,
- fejlessze kifejezőkészségét,
- segítse az olvasás, írás eszközzé válását az ismeretek megszerzésében.

Feladatok:

- a testséma biztonságának kialakítása,
- a téri és időrelációk kialakítása praktikus és verbális szinten
- a vizuomotoros koordináció gyakorlása
- a látás, hallás mozgás koordinált működtetése
- az olvasás, írás tanítása (újra tanítása) lassított tempójú, nyújtott ütemű, hangoztató-elemző, szótagoló, a homogén gátlás elvét figyelembe vevő, valamint a vizuális és auditív észlelésre alapozó módszerrel
- az olvasás, írás készségének folyamatos gondozása, fejlesztése a tanuló egész iskolai pályafutása alatt

- a kompenzáló technikák alkalmazásával valamennyi tantárgy tanulása során
- az élő idegen nyelv oktatásának speciális módszerekkel, auditív megközelítéssel
- az olvasás képtelenség esetében a tanulás segítése a szövegek auditív tolmácsolásával, gépi írással, szövegszerkesztő használatának megtanításával és alkalmazásával.

Diszkalkulia

Feladatok:

- az érzékelés-észlelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd összehangolt, intenzív fejlesztése
- a testséma kialakítása
- a téri relációk biztonsága
- a relációk nyelvi megalapozottsága, a matematikai nyelv tudatosítása
- a szerialitás erősítése
- segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése
- a fogalmak, így a szám-és műveletfogalom kialakításakor a manipuláció előtérbe helyezése, a megfigyelés a megértés érdekében a matematikai eszközök használata, a képi, vizuális megerősítés
- a fokozott mennyiségű gyakorlás során az egyéni sajátosságokhoz igazított, megjegyzést segítő technikák, eljárások megtalálása és alkalmazása

A kóros hiperkinetikus vagy kóros aktivitászavar, a figyelemzavar

A fejlesztés elvei, módszerei, feladatai:

- A tanuló optimális helyének megválasztása a pedagógus kommunikációs jelzéseinek megfelelő érzékelésére.
- Az egyénhez igazított követelmények kialakítása a gyermek képességeinek, érdeklődésének, terhelhetőségének ismeretében.
- A tanuló viselkedésének (kommunikációjának, önbizalmának, magabiztosságának, önértékelésének, cselekvéses, illetve verbális megnyilvánulásainak) megismerése siker vagy kudarc esetén. Ennek alapján a tanuló alkalmazkodásának, a kortárs csoportba való beilleszkedésének segítése.
- Együttműködés a családdal és más szakemberekkel.
- A fejlődés segítése gyakori pozitív visszajelzésekkel, a sikerélmény biztosítása.

Kevert specifikus fejlődési zavarok

Ennek a problémának kritériuma, hogy a beszéd, a nyelv, az iskolai készségek, motoros funkciók kombinált fejlődési zavarából legalább kettő vagy több észlelhető, de egyik tünet sem annyira kifejezett, hogy elsődleges diagnózisként alkalmazható volna. Nagy átfedés észlelhető a fenti fejlődési zavarok között és nemritkán a kognitív funkciók általános károsodásával is társul.

Az iskolai fejlesztés pedagógiai szakaszai

A tanulók iskolai fejlesztésének pedagógiai szakaszai nem térnek el a NAT-ban rögzítettektől. A helyi tantervben indokolt lehet az első évfolyam két tanévi időtartamra történő széthúzása. Ebben az esetben az első tanév az intenzív prevenció, a szakszerű funkciófejlesztés, a pszichés gondozás, a megfelelő motiváció és a feladattudat kialakításának az időszaka a gyógypedagógiai korrekciós-kompenzáló-terápiás módszerek alkalmazásával.

A NAT alkalmazása

E tanulók nevelése-oktatása során a NAT-ban meghatározott fejlesztési feladatok és tartalmak általában lehetségesek.

Kiemelt fejlesztési feladatok

A NAT-ban leírt fejlesztési feladatok az irányadóak, de az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak és fejlesztendő képességek (azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama) módosulhat.

Kiemelt szerepet kap:

- az Énkép és önismeret
- a Kommunikációs kultúra
- a Testi és lelki egészség
- Felkészülés a felnőtt lét szerepére

A NAT alkalmazása a helyi tanterv készítésénél

A NAT-ban foglaltak az iránymutatóak, de az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak, és fejlesztendő képességek mindenkor a tanulók egyéni fejlődésének függvénye. A helyi tanterven az egyes tantárgyak témaköreire, azok tartalmára és követelményeire vonatkozó kerettantervi ajánlások a tanulók egyéni adottságainak figyelembevételével érvényesíthetők, a tanítási-tanulási folyamat azonban zömében speciális pedagógiai módszerrel és eszközzel

irányított. A helyi tanterv kiemelten kezelje az önismeretet, a reális önértékelés kialakítását, a kommunikáció fejlesztését. E feladatok minden műveltségi területen meg kell, hogy jelenjenek. Célzottan szerepet kaphat a *Történelem és állampolgári ismeretek és tár*, a *Művészetek* és ezen belül a *Dráma és színház* fejlesztési feladatai között. A beszédészlelés és beszédmegértés, a verbális figyelem és az emlékezet intenzív fejlesztése, az olvasásértés fejlesztése a *Magyar nyelv és irodalom* műveltségi terület fejlesztési feladatai között kap kiemelt szerepet. Az élő idegen nyelv tanításánál a nyelv oktatásánál a nyelvoktatás auditív módszereinek előtérbe helyezése javasolt. A *Művészetek* műveltségi területen belül a komplex művészeti terápia, a drámapedagógia, az akusztikus és vizuális észlelés fejlesztésének kiemelt szerepe van. A *Testnevelés és egészségfejlesztés* műveltségi terület fejlesztési feladatainak megvalósítása során szenzorosintegrációs programok és terápiák beállítása és/vagy gyógyúszás, valamint logopédiai ritmika alkalmazása is javasolt. A *Matematika* területén a kompenzációs lehetőségek, speciális módszerek alkalmazása segíti az eredményes fejlesztést. Azoknál a tanulónál, akiknél a sajátos nevelési igény oka a hiperaktivitás, a figyelemzavar, indokolt a korszerű, rugalmas szervezeti keretek és módszerek előtérbe helyezése a helyi tanterv készítésénél.

Egészségügyi és pedagógiai célú habilitáció, rehabilitáció

- Elsősorban a pszichés fejlődési zavar jellegének, tüneteinek kivizsgálásakor megállapított diagnózisnak megfelelő szakorvosi ellátást, annak folyamatosságát, kontrollját, valamint a pedagógiai rehabilitációt segítő egészségügyi terápiákat foglalja magába. Ebből a szempontból fontos a gyermek neurológiai, a fülészeti valamint a szemészei vizsgálat, szükség esetén az érzékszervi gyógyítás.
- A gyógypedagógiai tanár/terapeuta által vezetett pedagógiai rehabilitáció funkcionális képességfejlesztő programok külön alkalmazásával, a fejlesztések során tanultak elmélyítésével szolgálja az eredményes iskolai előmenetelt.

11.2. Különnevelés (szegregált)

11.2.1. Gyógypedagógiai oktató nevelő munka

Alapelveink:

- Gyógypedagógiai tagozatunkon tanulói jogviszony csak és kizárólag szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján (enyhe mentális retardáció diagnózisával) jöhet létre. Az általuk meghatározott fejlesztési javaslatok figyelembe vételével biztosítjuk a sajátos nevelési igényű tanulók ellátását.
- A nevelést / terápiát folyamatosan végző, a fogyatékosság típusának és súlyosságának megfelelő gyógypedagógiai tanár / terapeuta mellett esetenként, ill. bizonyos rendszerességgel más szakemberek is részt vesznek (orvos, gyermekpszichiáter, családgondozó) a nevelési folyamat, terápia meghatározásában, lefolytatásában.
- A speciális tanterv, tankönyv és más segédlet biztosításával történik tanulóink fejlesztése.
- Az egyéni speciális és nevelési szükségleteknek megfelelő egyéni fejlesztési terv kidolgozása, módosítása, a szakvélemény, illetve diagnosztikus mérések utáni konzekvenciák szerint történik.
- A különböző képességeket (kommunikációs, kognitív, orientációs, szociális, kreatív, motorikus) a különböző pedagógiai eljárások összehangolásával fejlesztjük.
- A fogalomépítkezés és a fogalmak fokozatos bővítése lassú, fokozatos, sokrétű tapasztalatszerzésre épül. A fogalmak összekapcsolásához illeszkedő foglalkozások kiválasztása ezzel összhangban történik.
- A megfelelő tanulási környezet biztosítása, az adekvát eszközök alkalmazása és a gyermekek közötti interakciók megfigyelése lehetőséget kínál a segítségnyújtás egyéni formáinak a megvalósítására.

Céljaink:

- ismereteket nyújtunk,
- teljesítményképes tudást adjunk,
- készség- és képesség fejlesztést biztosítunk,
- fejlesszük a kulcskompetenciákat,
- érték- és normaközvetítést biztosítunk,
- segítsük a beilleszkedést,

- segítsük az egymáshoz való alkalmazkodást,
- járuljunk hozzá az életpálya-építéshez,
- segítsük a felnőtté válást,
- segítsük az önállóságot és önellátást.

Értékek az oktatásunkban:

- Befogadó, cselekvésorientált és az egyéni fejlődést biztosító eljárásokat, pedagógiai módszereket alkalmazunk, figyelembe véve tanulóink sérülés specifikus jellemzőit, életkori sajátosságait.
- Átlagostól eltérő didaktikai módszerek alkalmazása

Alkalmazott módszerek, eljárások

Befogadó, cselekvésorientált és az egyéni fejlődést biztosító eljárásokat, pedagógiai módszereket alkalmazunk, figyelembe véve tanulóink sérülésspecifikus jellemzőit, életkori sajátosságait.

Alkalmazott módszereink lényeges jegyei:

- keretjellegűek (mert soktényezős volta miatt nem tudunk mindennel előre számot vetni)
- rugalmas alkalmazkodást feltételez (a választás szabadsága a megváltozott helyzetekhez való alkalmazkodás érdekében)
- az elért eredményekre való építkezés (a nevelési módszerek megválasztása a célokban, másrészt tapasztalatokban gyökerezik)
- közösségi jellegű
- eszközjellegű (informál, eligazít, lehetőséget nyújt az elmélyedésre, a különböző szempontok figyelembevételével)
- differenciáló (figyelembe veszi a gyermekek egyéni személyiségstruktúráját)

Az átlagostól eltérő didaktikai módszerek:

- cselekvés- és tevékenységközpontúság
- közvetlen tapasztalatszerzés
- lépésről-lépésre haladás elve
- fokozatosság elve
- folyamatos megerősítés
- önbecsülés, önértékelés fejlesztése
- a meglevő ép képességterületekre építő
- speciális módszerek, eszközök alkalmazását minden esetben a gyermek/tanuló állapotához igazodó, egyéni szükségletek határozzák meg. Hangsúlyt fektetünk a fejlesztő eszközök, módszerek és a tanulási környezet egységére.
- diagnosztikus mérések
- speciális tanulási környezet kialakítása.

11.2.2. Speciális módszerünk:

Meixner féle olvasás-írástanítási módszer:

Megalkotója Meixner Ildikó gyógypedagógus, logopédus, szakpszichológus.

Sajátosságai:

- A módszer gyógypedagógiai terápiás kezdeményezésből fejlődött ki.
- Maximálisan alkalmazkodik a gyermek egyéni haladási üteméhez.
- A tantárgyi ismeretek elsajátítását képességfejlesztéssel alapozza meg.
- A hang – látás - mozgás egységére következetesen épít a tanulás folyamatában.
- A többi módszertől eltérő betűsorrendet tanít.
- Más módszernél alaposabban dolgozza ki az olvasástanítás lépéseit.
- Írástanítása késleltetett.

A módszer alapelvei:

- Az aprólékosan felépített tananyag kis lépésekre bontva, vissza-visszatérő ismétlésekkel kiegészítve a fokozatosság elvének megvalósítását szolgálja.
- A betűtanítás hármas asszociációs kapcsolatának kialakítása (akusztikus, vizuális, beszédmotoros) és annak konzekvens betartása a tanulás során sokoldalú asszociatív megerősítésként szolgál.
- A Ranschburg - féle homogén gátlás kialakulásának megelőzése is komoly szempont az oktatás folyamán. A gondolkodás merevségének (rigiditásának) elkerülése, megelőzése a cél.
- Nagy hangsúlyt fektet a gyermek pszichés, önbizalmi megerősítésére, így a pedagógus csak pozitív visszacsatolást, fejlesztő értékelést alkalmaz.

A fejlesztést a gyermek elakadási szintjéhez kell igazítani. A funkciók hierarchikus felépítettségét mindenkor figyelembe kell venni. Az olvasástanítással párhuzamosan, de késleltetett ütemezéssel kezdődik az írástanítás. Az írás előkészítésének, a motoros képességek fejlesztésének kiemelt szerepe van.

11.2.3. Az általános iskolai évfolyamok pedagógiai szakaszai és a fejlesztési szakaszok feladatai

Bevezető szakasz: 1.-2. évfolyam

- Az otthoni, óvodai életből az iskolai életformába történő zökkenőmentes átvezetés, az iskola iránti érdeklődési kedv biztosítása.
- Higiénés szokások kialakítása, az esetleges szociokulturális háttérből adódó hiányosságok felszámolása.
- A játék megismertetése, megszerettetése, felhasználása a tanulásban.
- Az „együttes élmény” megteremtésével kialakítani a társas kapcsolatok rendszerét, a pozitív tulajdonságok felfedezésével az énkép és a társak elfogadását.
- Az iskolai élet és a társas kapcsolatok szokásrendjének elsajátítása, saját hely megtalálása.
- A képességdeficitok feltárása, korrigálása, ill. az épen maradt képességterületek mozgósítása, megerősítése a rehabilitációs célok sikere érdekében:
- a jelenségek, tünetek értelmezése, a szakértői bizottsági gyógypedagógiai diagnosztikai véleménnyel összevetve,

- az okok további keresése,
- az alkalmazható módszerek, eljárások hozzárendelése,
- a fejlesztőprogram összeállítása,
- a taneszközök felkutatás, egyedi elkészítése, adekvát használata,
- a fejlődés ütemének, intervallumának felmérése, tervezése,
- a fejlesztés szervezeti kereteinek, lehetőségeinek megteremtése.
- Egyéni fejlesztési terv kidolgozása, program szerinti fejlesztés, hátrányos helyzet, veszélyeztetettség, tehetség felmérése, szakemberek bevonása.
- A szűkebb környezetből kiindulva fokozatosan bevezetni a tágabb társadalmi környezetbe.
- Alapvető kultúrtechnikák beindítása, a kommunikáció folyamatos fejlesztése, elemi ismeretek közvetítése.
- Gazdag élményanyag biztosítása az ismeretszerzéshez, a képességfejlesztéshez, a tartós emlékezethez.
- A személyiség értelmi, érzelmi, akarat szférájának erősítése.
- A kompetenciafejlesztés az egyéni érdeklődésből és az egyéni különbségekből indul ki.

Kezdő szakasz: 3.-4. évfolyam

- Elemi szintű, de bizonyos fokú strukturált tudás biztosítása, az algoritmikus gondolkodáskiépítése, a gondolkodás merevségének oldása.
- Az önmeghatározás, önismeret fejlesztése, társas kapcsolatok szélesítése.
- A prepubertáskori problémák helyes kezelése, az ezzel járó mentálhigiénés ismeretek elsajátítása.
- A feladat- és szabálytudat további bővítése.
- A helyes és helytelen viselkedési módok elkülönítése a környezetben.
- A differenciált fejlesztés érvényesítése az egyes képességfejlődési területeken mutatkozó deficitkezelésére.
- Az alapvető kultúrismertek bővítése, a gondolkodás, tanulási, kommunikációs képességek továbbfejlesztése.
- A mindennapi élethez szükséges ismeretek (háztartás, vásárlás, közlekedés, intézmények elhelyezkedése, funkciójuk, stb.) gyakorlása.

Alapozó szakasz: 5.-6. évfolyam

- Az önálló tanulás képességének fejlesztése.
- Az épen maradt funkciók dinamikus fejlesztése, a tehetség gondozása.
- A korszerű általános műveltség elemeinek gazdagítása, ismeretek szélesítése, strukturálása, megerősítése, felkészülés az alpműveltségi vizsgára, készségek kialakítása az önképzéshez.
- A korrektív célú, rehabilitációs feladatokat szolgáló foglalkozások szervezése a sérülés, a képességfejlődési problémák egyedi kombinációira, a serdülőkor, és ifjúkor problémáira orientáltan.
- Az általános és speciális (a szakmatanulást, a feladatellátást szolgáló) képességek stabilizálása és mozgósítása a pályaorientáció érdekében.
- Felkészítés a családi életre, konfliktusok erőszakmentes kezelésére, társadalmi életre, kortárs csoportok megismerése, egyenrangú kapcsolatok kialakítása.
- Eligazodás a társadalmi munkamegosztásban, a társadalom felépítésében, ismeretek a társadalom intézményrendszerében.
- Ismeretszerzés az állampolgári ügyintézés terén (adatlapok, kérelmek, beadványok, stb.).
- Jogsegélyszolgálat, karitatív szervek megismerése.
- Reális énkép kialakítása, önképviselet, véleménynyilvánítás.
- Pályaorientáció

Fejlesztő szakasz: 7.-8. évfolyam

- A serdülőkorral járó problémák kezelése, mentálhigiénés ismeretek, különös tekintettel a szexuális kérdésekben.
- Felkészítés az önálló életvitelre, a társadalmi beilleszkedés módjára, támaszkodási pontokra.
- A demokratikus normarendszer kiterjesztése a természeti és épített környezet iránti felelősségre, a mindennapi magatartásra.
- Pályaválasztás, középfokra való célzott felkészítés.
- A nemzeti identitás fejlesztésén át más népek hagyományainak, kultúrájának, szokásainak, életmódjának megismerésére, megbecsülésére készítés, az Európához való tartozás tudatának kialakítása és erősítése.
- Világképformálás és tágítás az emberiség közös problémáinak meglátásával

Valamennyi fejlesztési szakaszban a korhoz és a képességekhez adekvátan megjelennek:

- az egészségvédelemmel,
- a környezettudatossággal,
- a fogyasztóvédelemmel,
- a biztonságos közlekedéssel,
- a bűnmegelőzéssel és az áldozattá válás elkerülésével
- az erőszakmentes konfliktuskezeléssel,
- és a korszerű természettudomány tényeivel és gyakorlatával kapcsolatos ismeretek.

11.2.4. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

A beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének elvei

Helyzetfeltáró (diagnosztikus) értékelési módot alkalmazzuk minden bementnél, tehát minden tanév elején, gyermekek áthelyezésénél, az iskolán belüli átcsoportosításnál és más hasonló iskolából való érkezésnél. Új tanuló esetében kiindulásként a szakértői bizottság differenciált diagnózisában rögzített megállapításokat a fejlesztés irányára vonatkozó ajánlásokat vesszük alapul és egészítjük ki saját méréseinkkel. A nevelő tájékozódásának érdekében az előzetes tudás feltárása céljából is a diagnosztikus értékelés lehetőségével élünk, amikor egy újabb, nagyobb tartalmi egység tanításába kezdünk. Így a pedagógiai diagnózis egyben a tanulás hatékonyságának javítására is irányul. A tanulási-tanítási folyamat során a fejlesztő értékelés dominál. Így a tanítás-tanulás menetében a tanuló oldott, tárgyszerű légkörben, ugyanakkor szisztematikusan szembesül saját produkcióival. Az ismeretek számonkérését is a gyermek fokozatosan fejlődő rendszerébe ágyazzuk be. A beszámoltatás tevékenységét a hozzá kapcsolódó értékeléssel együtt a helyes önismeret és reális énkép kialakításának szolgálatába állítjuk.

Az ismeretekről való beszámoltatás és az értékelési mód megfeleltetésének elvei:

- Csak azt kérjük számon, amit megtanítottunk.
- Csak azon a szinten, ahogy megtanítottuk és gyakoroltuk.
- Mindezt a tanulók egyéni képességeire tekintettel differenciáltan tesszük.

A számonkérés formái, a beszámoltatások rendje és korlátai

- A hagyományos beszámoltatási formák
- A hagyományostól eltérő tanulásszervezéshez kapcsolódó beszámoltatási formák
Drámapedagógiai akciókban részvétel aktivitása, módja.

A kooperatív technikák alkalmazásakor a párban, csoportban elfoglalt hely megfigyelése, az egyénileg, vagy ráhatásra vállalt feladat milyensége, kivitelezése, kapcsolódása a többihez. Mindezt az adott személyiség, csoport relációjában vizsgáljuk: az együttműködő és kommunikációkészség, a konfliktustűrés, a konszenzusra való készítés és hajlandóság, kitartás, azaz minden a szociális kompetencia fogalomkörébe tartozó tényező szem előtt tartásával.

- Az írásbeli beszámoltatás korlátai, rendje, s a tanulók tudásában betöltött szerepe.
Fő funkciója nem a tudás mérése, hanem az életben jelentkező űrlapok kitöltésének előkészítése, a helyesírási készség fejlesztése, a több szempontúság érvényesítése az írásbeliség gyakorlásával, az írásbeli feladatértelmezés képességének fejlesztése, a reprodukív emlékezet működtetése, diagnosztikus tájékozódás, a fogalmazási készség fejlesztése.

Az írásbeli beszámoltatás elvei:

- Értékelés alapjául az írásbeli beszámoltatás bármilyen formájának alkalmazása csak a gyerekek által ismert, jól bevált, és gyakorolt módon történhet. Különösen vonatkozik ez a feladatlapos megoldások egyes feladattípusainak szerkezetére és formájára.
- Írásbeli beszámoltatásnál az egyéni képességeket minden esetben figyelembe vesszük.

11.2.5. A tanulói (otthoni, napközis, tanulószobai) felkészüléshez szükséges szóbeli és írásbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

A tanulói felkészüléshez szükséges feladatadás elvei:

- A házi feladatok adásánál is érvényesüljön a differenciálás, az egyénre szabott feladatadás elve.
- Az osztályban tanító kollégák konzultációinak alapján, az írásbeli házi feladatok száma és időigénye az összes tanulási idő felénél nem lehet több.
- A délutáni foglalkozások rendszerében épp úgy, mint a délelőttiben, fontos helyet kap a tanulási technikák tudatos egymásra építésével a tanulás tanítása.
- A felkészüléshez előírt szóbeli és írásbeli feladatok döntő többsége az ismeretek gyakorlását, alkalmazását szolgálja, és csak a fejlesztő szakaszban irányul esetenként új ismeretek szerzésére.
- Ezen együttlétek zömében oldottabbak a délelőtti foglalkozásoknál, de a fokozatosság elve alapján egyre bővüljön a feladattudat kialakítására és az önálló tanulási tevékenységre irányuló, koncentrációt megkövetelő, csendes, önálló tevékenység ideje.
- A délutáni tanulásban a kooperatív technikáknak és a tanulók egymás segítségének éppoly fontos szerepe van, mint a délelőtti órák, foglalkozások alkalmával.
- Hétvégére és a tanítási szünetekre írásbeli feladatot nem adunk csak a tanuló vagy szülő kérésére. Annál inkább a környezethez igazodó megfigyelést, gyűjtést, kérdezgetést, kevés memoritert, s a szülőket, rokonokat is valamiképpen bevonó egyszerű tevékenységet.

11.2.6. A tanulók előmenetelének értékelési rendszere

A teljesítmények minősítéséhez fűződő elveink:

- A félévi és év végi értékelés szummatív jellegű, de elsősorban fejlődési állapotról számol be.
- Dominál a differenciálás szemlélete. Fontos, hogy a gyerek számba tudja venni, hogy előző szintjéhez, önmagához mérten mennyit fejlődött. Ez énképét és önismeretét is fejleszti.
- Az értékelésben jelenjen meg az is, hogy a gyerek saját lehetőségét mennyire használta ki.
- A tanítási-tanulási folyamat állandó kísérőjeként ezek a szóbeli (írásbeli) információk, instrukciók konkrét, egyénre szabott javaslataival jelöljék meg a továbblépés útját és módját. *Nyelvi megformálásában alkalmazkodjon gyerekeink beszűkült nyelvi kódjához és mind a tanuló, mind a szülő számára legyen közérthető.* Tudatosan törekedjen ezzel is az értékelés elidegenítő hatásának csökkentésére.
- A pedagógiai értékelés lényege a követelményekhez, teljesítményekhez, társakhoz és önmaga előző állapotához való viszonyítás.
- Az értékelés informál a célok megvalósulásának mértékéről és szintjéről, de egyben folyamatnak is tekintjük, amelyben összefüggéseket keresünk a célokban megfogalmazott feladatok és az aktuális állapot között.

Szöveges pedagógiai jellemzés célja:

- a gyakorlatban érvényesíthető a gyerek érdeklődésének, adottságainak, tulajdonságainak, életkori sajátosságainak, saját fejlődési ütemének, otthoni körülményeinek, pillanatnyi állapotának stb. figyelembe vétele;
- a gyermek önmagához képest mért fejlődése kerül a középpontba, miközben a követelményekhez viszonyított előmenetele és a fejlődési akadályok is világossá válnak;
- a gyermek nem kifejezetten a tanulási teljesítményre vonatkozó értékei, tevékenységei, megnyilvánulásai is felszínre kerülnek;
- osztály, illetve iskolaváltás esetén segítség a tanuló megismerésében;

11.2.7. Az értékelés dokumentumai

A tanév közbeni értékelés dokumentumai a tájékoztató füzet, ellenőrző és az osztálynapló, amelyek bejegyzéseinek szinkronban kell lenniük. Szöveges értékeléshez az OM által jóváhagyott bizonyítványt alkalmazzuk. A törzslapok és bizonyítvány pótlapok kitöltése elektronikusan vagy kézzel történik. Minden tanulónk személyes anyagát, munkáit tanulói portfólióban őrizzük. Ez fogad magába minden, a tanulóra vonatkozó feljegyzést, értékelőlapot, pedagógiai véleményt, szakértői véleményt, orvosi vizsgálatok, esetleg hivatalos szervek visszajelző dokumentumait, stb.; az ő minősítését valamilyen formában jelző minden dokumentumot. A tanulói portfólió szerepe akkor értékelődik fel, amikor egy tanuló más osztályfőnökhöz kerül, vagy amikor hirtelen szükséges az illető tanulóról véleményt írni.

11.2.8. A továbbhaladás, a magasabb évfolyamba lépés feltételei

Általánosságban elmondható, hogy az elvárt teljesítményt tanév közbeni tervezési célként tekintjük. Ennek elérését, vagy el nem érését erőteljesen befolyásolhatja a gyermek(ek) képességstruktúrája, adott helyzetben és időben lévő állapota. Természetesen, tartós és valamennyi kompetenciaterületet érintő alul teljesítés esetén diagnosztizálás, elemzés és ezek nyomán külön megsegítés, vagy egyéni tanrend indokolt. Nem szükségszerű – és nem is életszerű - hogy a magasabb évfolyamba lépés feltételeit az adott tanuló valamennyi tantárgy és kompetenciaterület esetében teljesítse. Osztályozó értekezleten a nevelőtestület egyéni elbírálás alapján dönt a tanuló tovább haladásáról, javítóvizsgára, vagy évfolyamismétlésre bocsátásáról.

A jól fejlődő gyermekek többségi iskolába való visszahelyezése a gyógypedagógus javaslatára, az iskola vezetőjének kezdeményezésére, a szakértői bizottság vizsgálata eredményeként történhet.

11.3. Utazó gyógypedagógiai ellátás

Az utazó gyógypedagógusi hálózat megszervezése és működtetése a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ feladata. /2011.évi CXC. törvény Nkt.47.§ (10) bekezdés/

Az utazó gyógypedagógiai ellátás jogi vonatkozásai:

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló /2011.évi CXC. törvény Nkt.4.§ (25) bekezdés/: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői vélemény alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem – vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

A sajátos nevelési igényű gyermeknek joga, hogy különleges bánásmód keretében állapotának megfelelő pedagógia, gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai ellátásban részesüljön attól kezdődően, hogy igényjogosultságát megállapították. A különleges bánásmódnak megfelelő ellátást a szakértői bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint kell biztosítani. /2011.évi CXC. törvény Nkt.47.§ (1) bekezdés/.

A sajátos nevelési igényű gyermek óvodai nevelése, tanuló iskolai nevelése-oktatása, továbbá kollégiumi nevelése az e célra létrehozott gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményben, konduktív pedagógiai intézményben, óvodai csoportban, iskolai osztályban, vagy a többi gyermekkel, tanulóval részben vagy egészben együtt, azonos óvodai csoportban, iskolai osztályban (a továbbiakban: a sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók - külön vagy közös vagy részben közös - nevelésében és oktatásában részt vevő óvoda és iskola, kollégium együtt: gyógypedagógiai nevelésben, oktatásban részt vevő nevelési-oktatási intézmény) történhet. /2011.évi CXC. törvény Nkt.47.§ (3) bekezdés/

11.3.1. Az utazó gyógypedagógusi munka jellemzői

Helyszín:

A Hajdúböszörményi Tankerületi Központ illetékességi területe

Célcsoport:

Tanköteles korú súlyos és halmozottan fogyatékos tanulók

Integrált sajátos nevelési igényű tanulók

A tárgyi feltételek

- fejlesztőszoba, melyet a többségi intézmény biztosít

- fejlesztő eszközök (elsősorban a települési intézmény eszköztárából állítják össze az utazó gyógypedagógusok, és viszik magukkal az adott foglalkozásra)

Az ellátás jellemzői

Formája:

- egyéni foglalkozás
- mikro-csoportos foglalkozás

11.3.2. A gyógypedagógus feladatai:

- a gyermek megfigyelése aktív hospitálás keretében
- az egyes képességterületek aktuális állapotának vizsgálata
- a gyermek képességstruktúrájának megfelelő módszerek, terápiák, technikák alkalmazása a foglalkozásokon (a fejletlen vagy sérült funkciók korrigálása az ép funkciókra támaszkodva) szükség szerint a speciális segédeszközök elfogadtatása és használatuk megtanítása
- az egyéni sikereket elősegítő tulajdonságok, funkciók fejlesztése
- a gyermek/tanuló haladásának figyelemmel kísérése
- a többségi intézmények pedagógusaival való kapcsolattartás a pedagógusok felkészítése a sajátos nevelési igényű gyerekek fogadására, befogadására (inkluzív pedagógia)
- az inkluzív szemléletmód kialakulásának elősegítése, amely a tanulási folyamatokban minden gyerek közreműködő részvételét, egyéni képességének és fejlődési ütemének megfelelően biztosítja
- segítségnyújtás a szakvélemény, diagnózis értelmezésében
- javaslattétel a gyermek/tanuló egyéni igényeihez szükséges környezet kialakítására
- segítségnyújtás a tanuláshoz szükséges speciális eszközök kiválasztásában, tájékoztatás ezek beszerzési lehetőségeiről
- segítségnyújtás az év eleji diagnosztikus mérések előkészítésében, a tantárgyi mérések összeállításában
- segítségnyújtás a sajátos nevelési igényű tanulók szükségleteihez igazodó egyéni tanmenet készítéséhez, illetve a harmonizált tanmenetek összeállításához
- módszertani segítségnyújtás
- részvétel a gyermek/tanuló részeredményeinek értékelésében, szükség esetén javaslattétel további vizsgálatra

- szakmai előadások megtartása a többségi intézmények által kiválasztott témában
- horizontális tanulás intézmények között-ahol törekszünk az új oktatási formák befogadtatására és elterjesztésére

A szülőkkal való kapcsolattartás

- A sajátos nevelési igényű gyermek/tanuló szülei számára tanácsadás
- rendszeres konzultáció a gyermek/tanuló fejlődésével kapcsolatban
- megbeszélés az otthon végezhető/végzendő gyakorlatokkal kapcsolatban
- segítségnyújtás a speciális eszközök kiválasztásában, beszerzésében

Adminisztrációs feladatok

- egyéni fejlesztési terv készítése
- egyéni fejlődési lapok betétívének és a munkanaplónak a vezetése
- konzultációs űrlapok kitöltése
- kiegészítő pedagógiai vélemény készítése a szakértői és rehabilitációs bizottság vizsgálataihoz
- részletes tájékoztatás az ellátott gyermekek/tanulók fejlesztéséről, fejlődéséről félévkor és tanév végén, melyet az integráló intézmények vezetői is megkapnak
- tanulói portfólió készítése, rendszerezése
- félévi és év végi beszámoló és statisztika készítése

12. A gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátása

A gyermek- és ifjúságvédelem a nevelési-oktatási munka szerves része, melynek feltételeiről az intézményvezető gondoskodik. Az intézményben az ifjúságvédelmi feladatokat az osztályfőnökök a pedagógiai asszisztensek segítségével látják el. Emellett minden pedagógus közreműködik a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében.

A gyermekvédelmi problémák feltárásának az a célja, hogy a gyermekek problémáit az iskola a gyermekjóléti szolgálat segítségével minél hatékonyabban tudja kezelni, megelőzve ezzel súlyosabbá válásukat.

Céljaink:

- prevenció,
- a tanulók problémáinak feltárása,
- a problémák okainak megkeresése,
- segítségnyújtás a problémák megoldásához,
- a felmerült problémák jelzése a gyermekjóléti szolgálat felé.

A megelőzés területén:

- biztosítjuk a rendszeres iskolába járás feltételeit
- segítő szándékú, együttműködő kapcsolat kiépítését kezdeményezzük a szülői házzal,
- szociális juttatások lehetősége az önkormányzat támogatásával,
- szakmai szolgáltatások helyben történő biztosítására törekszünk,
- pályaválasztási tanácsadással segítséget nyújtunk a tanulónak és szülőnek a középiskolai tanulmányok megkezdéséhez.

Szociálpedagógiai végzettséggel rendelkező pedagógiai asszisztensünk segíti az intézmény pedagógusainak az ifjúságvédelemmel kapcsolatos munkáját, tartja a kapcsolatot a jelzőrendszer tagjaival:

- tájékoztatást ad a segítségkérés módjáról, helyéről,
- jelzések alapján családlátogatást végez,
- veszélyeztető-tényező megléte esetén az intézményvezető közbelépését kezdeményezi a gyermekjóléti szolgálat felé,

- szükség szerint esetmegbeszéléseken vesz részt, és kezdeményezi azok megtartását a gyermekjóléti szolgálat felé.

12.1. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

A városban élő családok szociális, anyagi és kulturális helyzete egymástól nagymértékben eltér. Tanulóink közel egyharmada szinte leküzdhetetlen hátránnyal kezdi meg a tanulmányait. A rendelkezésünkre álló szakmai- pedagógiai feltételrendszerrel esélyt kell adnunk nekik arra, hogy behozhassák lemaradásukat, leküzdjék hátrányukat, felzárkózhassanak kevésbé hátrányos társaik mellé.

A szociális hátrányok enyhítését az alábbi tevékenységeink szolgálják:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- felzárkóztató órák, foglalkozások,
- egész napos oktatás,
- diákétkeztetés,
- iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek ingyenes, vagy kedvezményes használata,
- a nevelők és a tanulók segítő, személyes kapcsolatai,
- a szülők, a családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése,
- a családlátogatások,
- a továbbtanulás irányítása, segítése,
- az iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi felelős tevékenysége,
- szoros kapcsolat a polgármesteri hivatallal és a gyermekjóléti szolgálattal annak érdekében, hogy a szociális hátrányt elszenvedő tanulók minél hamarabb segítségben részesüljenek,
- pályázatok lehetőségeinek kiaknázása.

13. Mérés-értékelés

A tanulók tanulási képességeinek mérése évfolyamonként történik **kiegészülve a kritériumorientált diagnosztikus méréssel** az alábbiak szerint:

- 1. osztály év elején megtörténik a Tímár Éva-féle képességmérő tesztel, kiegészítve a DIFER bizonyos részterületeivel. A mérés az alábbi területekre terjed ki: figyelem, reláció-szókincs, gondolkodás, térirány, mozgás-koordináció, beszédhanghallás, elemi számolás.
- 2. osztályban, áprilisban, a tanulási képességek visszamérése valósul meg ugyanezek a részterületeken.
- 3. osztálytól a tanulók íráskészségét az input méréseken kívül tanév végén output mérésekkel végezzük. A műveleti sebesség mérése háromszor kerül sor a hozzáadott értéket folyamatosan figyelembe véve.
- 4. osztály év végén output mérések történnek matematika, szövegértés, helyesírás és idegen nyelv területén, a tanév végén.
- 5. osztály év elején a tanulók tanulási módszereinek megismerése érdekében feltárjuk tanulási stílusukat, tanulási motivációikat. A műveleti sebesség mérése tovább folytatódik, háromszor a tanév során. A tanév elején az input mérések az alábbi területekre terjednek ki: szövegértés, helyesírás, matematika. Szókészlet, írás- és olvasáskészség mérést is végezzük ezen az évfolyamon. Év végén visszaméréseket végzünk az említett területeken.
- 6. osztály év elején diagnosztikus méréseket végzünk szövegértésből és matematikából. Májusban országos kompetenciamérés történik szövegértésből, matematikából, idegen nyelvből és ekkor zajlik a célnyelvi mérés. Tanév végén tantárgyi méréseket végzünk.
- 7. osztályban év eleji diagnosztikus méréseket végzünk matematikából, helyesírásból és szövegértésből, tanév végén szummatív méréseket végzünk tantárgyanként.
- 8. osztályban év elején szövegértési, helyesírási képességet, valamint matematika tantárgyi mérést végzünk. Év végén országos kompetenciamérésben vesznek részt szövegértésből, matematikából, idegen nyelvből és ekkor zajlik a célnyelvi mérés. A 8. osztály év végén kimeneti méréseket végzünk tantárgyanként.

14. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje

Az iskola életével kapcsolatos legfontosabb döntések a nevelőtestület hatáskörébe tartoznak. A jogszabályok szerint bizonyos döntések a fenntartó, mások az intézmény vezetőjének hatáskörébe tartoznak. A tanulók döntési joga a diák-önkormányzati munkában történő részvételre, annak szervezésére, szervezeti rendjének kialakítására korlátozódik a jogszabályok által meghatározott módon. A köznevelési törvényben és végrehajtási rendeletében meghatározottak szerint biztosítjuk annak lehetőségét, hogy a tanulók – a diákönkormányzat szervezeti keretei között – kifejthessék véleményüket a házirend, a szervezeti és működési szabályzat, valamint a pedagógiai program elfogadásakor. Ennek érdekében az osztályfőnökök és a diákönkormányzat patronáló tanára közreműködésével minden osztályban az életkornak megfelelő szinten és tartalommal ismertetjük a dokumentumok tartalmát, biztosítjuk az egyes tanulók és az osztályközösségek számára a véleménynyilvánítás lehetőségét. A dokumentumok tanulói véleményezése a diákönkormányzat hatásköre az annak szervezeti és működési szabályzatában foglaltak szerint.

Ugyanakkor biztosítjuk, hogy egyes – a tanulóközösség egészére vonatkozó – döntések meghozatala előtt a tanulók szervezett formában részt vehessenek a döntést megelőző véleményezésben. A tájékoztatás és a tanulói vélemények beszerzésének módszerét az előző bekezdésben meghatározottal azonosan határozzuk meg.

A diákönkormányzat bevonásával biztosítjuk az iskola tanulóközössége számára azt a lehetőséget is, hogy a tanulók számára fontos döntéseket megelőzően – a diákönkormányzat vezetőjének vagy patronáló tanárának előzetes kérése alapján – részt vehetnek a nevelőtestületnek azokon az értekezletein, amelyeken az iskola munkájának értékelése történik.

15. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel

15.1. A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák

A tagintézményenként alapított diákönkormányzat a Köznevelési Törvény 48-as § alapján működik. A diákönkormányzat a diákság önszerveződő csoportjaira épül.

A diákönkormányzatok választott vezetőségei egyetértésével alakítható meg a DÖK Választmány, amely a teljes tanulói kört reprezentálja.

Cél: az iskola tanulói együttesen és egyénileg is valós gazdái legyenek az iskolai élet azon részének, amelyek irányítására, szervezésére a Köznevelési Törvény, a Házi rend, a Diákönkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzata felhatalmazást ad.

Fontos a tanulók érdekképviselése: a gyerekeknek alkalmuk és módjuk legyen elmondani a kívánságaikat, javaslataikat, panaszait. A tanuló minden olyan érdemi kérdésben kapjon szót, mely a közösség életét érinti.

15.2. A szülők közösségét érintő együttműködési formák

A szocializáció elsődleges színtere a család. Itt szembesülnek először a gyerekek a követelményekkel, az elvárásokkal, az egymáshoz közelíthető érdekekkel. Az iskola folytatja az értékszocializációs folyamatot. Szeretnénk elérni, hogy a iskolai követelményrendszerhez közelítsen a családok értékrendje. Ennek érdekében a szülőkkel is megismertetjük iskolánk nevelési-oktatási célkitűzéseit, fontos tennivalóikat, valamint az adott tanévre érvényes feladatainkat. Ezért érezzük fontosnak, hogy nevelési céljainkat közelíthessük egymáshoz.

A gyermek tanulási képességének és személyiségének fejlődése kiemelt szerepet tölt be a szülő-pedagógus kapcsolatban, az iskola alapvető funkciójának megfelelően. Azonban az igények szerint a viselkedés és magatartás formálása, általában a nevelési szint emelése, az eddiginél nagyobb figyelmet kell, hogy kapjon.

Családi napot szervezünk évente, melyek erősítik az iskola és a család kapcsolatát.

15.3. Az iskola feladatai

- megismertetni a szülőkkel iskolánk nevelési- és oktatási célkitűzéseit, az adott tanévre érvényes feladatokat;
- tanulóink ellenőrzőjén és tájékoztató füzetén keresztül tájékoztatást adni a kapcsolattartás módjáról

- az osztályfőnökök, szaktanárok nyújtsanak segítséget a család nevelési problémáinak megoldásában, - indokolt esetben szakemberek bevonásával is.
- az Útravaló ösztöndíj programban résztvevő tanulók szüleivel a programban előírt kapcsolattartás
- a projekt és a témahét megvalósításához a szülők bevonása
- különböző intézményi rendezvények, programok szervezése a szülők részvételével

15.4. A szülők feladatai

- biztosítsa gyermeke(i) fejlődéséhez szükséges feltételeket, ennek érdekében tankötelezettségének teljesítését;
- segítse gyermekét kötelességei teljesítésében, ennek érdekében tartson kapcsolatot a gyermekével foglalkozó pedagógusokkal;
- segítse elő gyermeke beilleszkedését az iskolai közösségbe;
- tegye a szükséges intézkedéseket gyermeke jogainak érvényesítésére, ugyanakkor tartsa tiszteletben az oktatási intézmény alkalmazottainak jogait is.
- az iskolai feladatokhoz kapcsolódóan gyermeke munkájának elősegítése.

Együttműködési formák:

- Szülői értekezlet
- Fogadóóra
- Nyílt napok
- Családlátogatás
- Egyéb formák
 - sportverseny, játékos vetélkedő a szülők bevonásával;
 - osztálykirándulás szülői segítséggel;
 - rendezvények, iskolai programok.
 - 3 havonta szülői tájékoztatás a gyermek előmeneteléről, fejlődéséről, egyéni, ill. kiscsoportos formában.

15.5. Kapcsolattartás az iskola partnereivel

Az intézményvezető felelős és az ő feladatkörébe tartozik a partner intézményekkel való kapcsolattartás.

Feladatunk a már megkötött együttműködési megállapodások – Balmazújvárosi Kistérség Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, Egyesített Óvoda és Bölcsőde Intézmény felülvizsgálata és az együttműködés megvalósítása.

Azokat a partnerkapcsolatokat erősítjük, amelyek segítik a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók számának csökkentését.

Folyamatos kapcsolatot tartunk az alábbi szervezetekkel:

- Szülői munkaközösséggel (választmány) - tagintézményenként (munkájukat összekötő nevelők segítik).
- Diákönkormányzattal - törvényben előírt tanulói jogok gyakorlása (segítő nevelőkkel).
- Az iskolában működő iskolai sportkörrel - tehetséggondozás (a testnevelők segítségével).
- Balmazújváros Egyesített Óvoda és Bölcsőde Intézménnyel az átmenet segítése, egymás rendezvényeinek látogatása (intézményvezető, átmeneti munkacsoport segítségével).
- A Hajdú-Bihar Megyei Pedagógiai Szakszolgálattal
- Egyházakkal (igényszerinti hitoktatás, heti rendszerességgel)
- A városban működő egyházi iskolával
- Balmazújvárosi Lengyel Menyhért Könyvtárral (tanítók, tanárok, könyvtáros nevelők)
- Balmazújváros Város Roma Nemzetiségi Önkormányzattal (a roma szülőkkel való kapcsolatot segíti, az osztályfőnökök és az ifjúságvédelmi felelősökkel együtt).
- Balmazújvárosi Rendőrkapitánysággal (iskolai rendőrhálózat működtetése).
- Alapfokú Művészetoktatási Intézménnyel
- Veres Péter Általános Művelődési Központ
- BSZC Veres Péter Gimnáziuma, Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája - Sportdelután rendezése a helyi középiskola és FEH-ünk 7-8. évfolyamos diákjainak részvételével.
- Balmazújváros Város Önkormányzatával
- Médiaival
- Önkormányzati Tűzoltóság Balmazújváros
- Hajdú-Bihar Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Megyei Szakértői Bizottsága
- Balmazújvárosi Kistérség Családsegítő- és Gyermekjóléti Szolgálat

- Debreceni Pedagógiai Oktatási Központ
- Semmelweis Védőnői Egyesület
- Iskolaorvos
- Oktatási Hivatal

16. Az értékelés rendje

Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei:

- A tanuló magasabb évfolyamba akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket az adott évfolyamon minden tantárgyból teljesíti.
- A követelmények teljesítését a nevelők a tanuló év közbeni tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei, szöveges értékelése alapján bírálják el.
- A 2-8. évfolyamon minden tantárgyból legalább az „elégséges” év végi osztályzatot kell megszereznie a tanulónak a továbbhaladáshoz.
- Ha a tanuló a tanév végén bármely tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, javítóvizsgát tehet.
- Az első évfolyamon a köznevelési törvény előírásának megfelelően a tanuló csak abban az esetben nem léphet magasabb évfolyamba, ha az adott tanév során 250 óránál többet mulasztott.
- A Köznevelési törvény értelmében a tanuló részére engedélyezhető az iskola évfolyamának megismétlése abban az esetben is, ha egyébként felsőbb évfolyamba léphetne. Az engedély megadásáról a tanuló, kiskorú esetén a szülő kérésére az iskola intézményvezetője dönt. A szülő kérésére az első - negyedik évfolyamon engedélyezni kell az évfolyam ismétlését.

17. Tanulmányok alatti vizsgáinak vizsgaszabályzata

17.1. A vizsgaszabályzat célja és hatálya

Vizsgaszabályzatunk célja a *nemzeti köznevelésről* szóló 2011. évi CXCV. törvény és a *nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról* szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendeletben foglalt felhatalmazás alapján a tanulók tanulmányok alatt tett vizsgáinak szabályozása, lebonyolítási rendjének meghatározása, a vizsgázók és a szülők tájékoztatása.

A fenti jogszabályban foglalt szabályozás szerint a tanulmányok alatti vizsga követelményeit, részeit (írásbeli, szóbeli, gyakorlati) és az értékelés rendjét a nevelőtestület a Pedagógiai program alapján határozza meg, és a helyben szokásos módon (az intézmény honlapján; postai értesítés útján) hozza nyilvánosságra.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- akit a nevelőtestület határozatával osztályozóvizsgára utasít,
- aki különbözeti vizsgára jelentkezik, vagy köteles különbözeti vizsgát tenni,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára enged,
- aki tanulmányi időt rövidítő osztályozó vizsgát kér,
- illetve arra a magántanulóra, akinek tanulmányi kötelezettségéről osztályozóvizsgán kell számot adnia.

Személyt hatálya kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

17.2. Általános szabályok

A tanulók osztályzatait évközi teljesítményük és érdemjegyeik, vagy a tanulmányok alatti vizsga alapján kell megállapítani.

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- osztályozó vizsgára,
- különbözeti vizsgára,
- javító vizsgára,
- pótló vizsgára,
- és halasztott vizsgára vonatkozik.

Tanulmányok alatti vizsgát legalább háromtagú vizsgabizottság előtt kell tenni (20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 65. § (4)).

Minden vizsga írásbeli, szóbeli, és/ vagy gyakorlati vizsgarészből állhat az iskola Pedagógiai programja alapján.

17.3. A tanulmányok alatti vizsgák fajtái

17.3.1. Osztályozó vizsga

Egy osztályozó vizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik.

Osztályozó vizsgát **kell tennie a tantestület döntése alapján annak a tanulónak,**

- akinek a tanítási év során igazolt és igazolatlan *hiányzásai* együttesen *meghaladják* a jogszabályban meghatározott mértéket: 250 órát, illetve egy adott tantárgyból a tanítási órák több mint 30%-át,
- ha felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- vagy engedélyezték számára, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben, vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget és emiatt félévi vagy év végi osztályzatát nem tudta a szaktanár megállapítani.

Ha a tanuló mulasztásainak száma már az első félév végére meghaladja a meghatározott mértéket, és emiatt teljesítménye érdemjeggyel nem volt minősíthető, félévkor osztályozóvizsgát kell tennie.

A 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 51. § (8) bekezdésében foglaltak alapján a nevelőtestület az osztályozó vizsga letételét akkor tagadhatja meg, ha a tanuló igazolatlan mulasztásainak száma meghaladja a húsz tanórai foglalkozást, és az iskola eleget tett e rendeletben meghatározott értesítési kötelezettségének.

Ha a tanuló teljesítménye a tanítási év végén nem minősíthető, tanulmányait évfolyamismétléssel folytathatja.

Osztályozó vizsgát az iskola a tanév során bármikor szervezhet. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni (20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 64. § (3) bekezdése alapján).

Az osztályozó vizsgát megismételni, eredményén javítani nem lehet. Ha a szabályosan megtartott tanév végi osztályozó vizsga elégtelen, a tanulónak a tanévet ismételnie kell.

Sikeres osztályozó vizsga esetén, az adott tantárgyból a tanulmányok megrövidítésére is engedélyt kaphat a tanuló.

17.3.2. Különbözeti vizsga

Iskolaváltoztatás vagy külföldi tanulmányok magyarországi folytatása feltételeként írhatja elő az intézmény a különbözeti vizsga letételét.

Abból a tantárgyból vagy tantárgyrészből kell különbözeti vizsgát tennie a tanulónak, amelyet intézményünkben a továbbhaladáshoz szükséges követelményszintű évfolyamnál alacsonyabb évfolyamon teljesített, s amely tantárgy, tananyag ismerete feltétele a sikeres továbbhaladásnak, a magasabb évfolyamba lépésnek.

A különbözeti vizsgák időpontját az intézményvezető határozza meg (tanévenként legalább két alkalommal).

A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során mindig egyedileg kell az intézmény vezetőjének határozatot hoznia a vizsgára jelentkező tanuló ügyében.

17.3.3. Javítóvizsga

Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha

- tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott,
- az osztályozó vizsgáról, vagy a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

A javító vizsga egy adott tanévben augusztus 21. és augusztus 31. között szervezhető.

A tanulót a vizsga eredményéről a vizsga napján tájékoztatni kell.

17.3.4. Pótló vizsga

Ha a vizsgázó a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné, pótló vizsgát tehet.

A vizsgázónak fel nem róható ok jogosságát az intézményvezető mérlegeli, és dönt a pótló vizsga időpontjáról.

17.3.5. Halasztott vizsga

Különös méltánylást érdemlő esetben előfordulhat, hogy a tanuló a következő tanév kezdetéig azért nem tett eleget a tanulmányi követelményeknek, mert az előírt vizsga letételére a nevelőtestületől halasztást kapott.

Az engedélyezett határidő lejártáig a tanuló a tanulmányait felsőbb évfolyamon folytathatja (20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 77. § (2) bekezdése alapján).

17.3.6. Független vizsgabizottság előtt zajló vizsga

Tanulmányok alatti vizsgát a tanuló független vizsgabizottság előtt is tehet, amelyet a kormányhivatal szervez (20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 73. § (1) bekezdése alapján). A független vizsgabizottság előtti vizsgát a tanuló szülője kérvényezi.

- A félév, vagy a tanítási év utolsó napját megelőző harmincadik napig jelentheti be, ha osztályzatának megállapítása céljából a tanuló független vizsgabizottság előtt kíván számot adni tudásáról. A bejelentésben meg kell jelölni, hogy milyen tantárgyból kíván vizsgát tenni (20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 73. § (2) bekezdése alapján).
- Ha a tanuló mulasztásai az adott tanítási évben elérik a jogszabályban meghatározott mértéket (20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 51. § (7)) és emiatt teljesítménye érdemjeggyel nem volt értékelhető, és a nevelőtestület számára engedélyezte, hogy osztályozóvizsgát tegyen, akkor a szülőnek a nevelőtestület engedélyének megadását követő öt napon belül kell bejelentenie, hogy a tanuló független vizsgabizottság előtt kíván vizsgát tenni.
- A szülő a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy amennyiben gyermekét bármely tantárgyból javítóvizsgára utasították, akkor azt független vizsgabizottság előtt tehesse le (20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 73. § (3) bekezdése alapján).

A vizsgát a kormányhivatal az első félév, valamint a tanítási év utolsó hetében szervezi meg.

17.4. A tanulmányok alatti vizsgák szervezésének legfontosabb szabályai

17.4.1. A vizsgabizottság

A vizsgabizottság minimum három főből áll:

- elnök,
- kérdező tanár,
- ellenőrző tanár.

17.4.1.1. Az elnök

- felel a szabályok betartásáért,
- ellenőrzi a vizsgázók adatait, vezeti a jegyzőkönyvet,
- s ha kell, szavazást rendel el.

17.4.1.2. A kérdező tanár

- csak megfelelő szakos tanári, illetve tanító végzettségű lehet,
- lehetőség szerint a kérdező és a vizsgára küldő személye ne egyezzen meg.

17.4.1.3. Az ellenőrző tanár lehetőség szerint szakos tanár legyen

Az intézményvezető felel a vizsgák szabályos lebonyolításáért.

Az írásbeli és szóbeli vizsga előtt a vizsgázónak *tíz* perccel korábban kötelező megjelennie. A tanulmányok alatti vizsgán elért eredmény csak akkor támadható meg, ha az intézmény nem a Pedagógiai programban meghatározott követelményeket kér számon, vagy a vizsgáztatás során olyan eljárási hiba történt, amely vélhetőleg a tanuló teljesítményét hátrányosan befolyásolta.

17.4.2 Az írásbeli vizsgák általános szabályai

A vizsgázónak az írásbeli vizsgák megválaszolásához rendelkezésre álló maximális idő vizsgatárgyanként a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 68. § (2) bekezdése alapján *hatvan* perc. Egy vizsganapon egy tanuló vonatkozásában legfeljebb *három* írásbeli vizsgát lehet megtartani. A vizsgák között a vizsgázó kérésére legalább *tíz*, legfeljebb *harminc* perc pihenőidőt kell biztosítani.

- A tanteremben minden padban csak egy diák ülhet.
- A feladatlapot az iskola pecsétjével kell ellátni, fel kell tüntetni a tantárgy megnevezését, a tanuló nevét és a dátumot.
- A vizsgán használható segédeszközöket a szaktanár tájékoztatása alapján a tanuló hozza magával.

Ha a vizsgázó az írásbelin szabálytalanságot követ el, a felügyelő tanár ezt jegyzőkönyvben rögzíti, felvezeti a feladatlapra és jelenti az intézményvezetőnek.

Az írásbeli vizsga javítása:

- a szaktanár az adott vizsganapon piros tollal kijavítja az írásbeli dolgozatot.

17.4.3 A szóbeli vizsgák általános szabályai

A szóbeli feleletet megelőzően minden vizsgázónak tantárgyanként legalább *harminc* perc felkészülési időt kell biztosítani.

Egy-egy tantárgyból egy tanuló esetében a feleltetés időtartama *tizenöt* percnél nem lehet hosszabb.

- A szóbeli vizsgán minden vizsgázó tételt húz, a tantárgyakhoz kapcsolódó segédeszközökkel készül az önálló feleletre.
- A felkészülési idő legalább harminc perc, kivétel az idegen nyelv ahol nincs felkészülési idő.
- A felelet során a tanuló a felkészülési idő alatt készített jegyzeteit használhatja.
- A felelet maximum tizenöt percig tarthat.
- Ha a vizsgázó az adott tételből teljes tudatlanságról tesz tanúbizonyságot, egy alkalommal póttételt húzhat.
- Két tantárgy között a vizsgázó pihenőidőt kérhet.

Ha a szóbeli vizsgán a vizsgázó szabálytalanságot követ el, az elnök figyelmezteti, jegyzőkönyvet készít, és a vizsgabizottság dönt a szóbeli eredményéről. Szabálytalanság esetén a vizsgabizottság elnöke értesíti az intézményvezetőt, aki az előírások alapján dönt.

17.4.4 A sajátos nevelési igényű tanulókra vonatkozó külön szabályok

A tanulmányok alatti vizsgán a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 71. § (3) bekezdésében foglaltak alapján (szakértői bizottsági szakvéleménnyel megalapozott kérésre, az intézményvezető engedélye alapján) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázót megilletik a vizsga során mindazon mentességek, kedvezmények, melyeket a tanuló megfelelő vizsgálat, szakértői vélemény alapján kapott.

17.5. Az egyes vizsgatárgyak részei, követelményei és értékelési rendje

VIZSGATÁRGYAK RÉSZEI

Magyar irodalom	írásbeli + szóbeli vizsga
Magyar nyelvtan	írásbeli + (szóbeli) vizsga
Történelem	írásbeli + szóbeli vizsga
Idegen nyelv	írásbeli + szóbeli vizsga
Matematika	írásbeli + (szóbeli) vizsga
Fizika	írásbeli + (szóbeli) vizsga
Földrajz	írásbeli + szóbeli vizsga
Biológia	írásbeli + (szóbeli) vizsga
Kémia	írásbeli + (szóbeli) vizsga
Informatika/Digitális kultúra	szóbeli + gyakorlati vizsga
Ének-zene	szóbeli + gyakorlati vizsga
Vizuális nevelés	szóbeli + gyakorlati vizsga
Testnevelés	gyakorlati vizsga
Természetismeret	írásbeli + szóbeli vizsga
Technika/Technika és tervezés	szóbeli + gyakorlati vizsga
Etika/Hit- és erkölcsan	írásbeli + (szóbeli) vizsga
Állampolgári ismeretek	írásbeli + (szóbeli) vizsga
Dráma és színház	írásbeli+(szóbeli) vizsga
Hon- és népismeret	írásbeli+(szóbeli) vizsga

18. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai

Az iskola lehetőséget biztosít más iskolában tanuló diákok átvételére. Az átvételről való döntés az intézmény vezetőjének jogköre, döntése előtt kikéri a szűkebb iskolavezetés véleményét. A tanuló átvételére akkor van lehetőség, ha az általa tanult tantárgyak többsége megegyezik az iskolánkban tanult tantárgyakkal, illetve a különbség, valamint a tananyagban való esetleges elmaradás mértéke nem haladja meg azt a szintet, amely a tanuló számára pótolhatóvá teszi a lemaradást. Az átvételkor figyelembe kell venni a tanuló magatartását, szorgalmát és a vele szemben alkalmazott fegyelmező és fegyelmi intézkedéseket.

Az állami fenntartású iskolákból történő átvételkor különbözeti vizsgát nem írunk elő. Az átvételkor különbözeti vizsga letétele akkor írható elő, ha a tanult tananyagban vagy annak ütemezésében jelentős eltérés állapítható meg. Az intézményvezető lehetőséget biztosíthat arra, hogy a különbözeti vizsgát a felvételtől számított maximum három hónapon belül tegye le az átvett tanuló, ebben az esetben a felkészüléshez egyéni segítségnyújtást kell biztosítani az átvett tanuló számára.

Az intézménybe történő felvétel helyi szabályai:

Iskolánkba jelentkező tanulók felvételét a 20/2012 EMMI rendelet 22 § és 25 §-a alapján valósítjuk meg

.

19. Az intézmény helyi tanterve

19.1. A választott kerettanterv megnevezése

A választott kerettanterv tantárgyait és kötelező minimális óraszámait az alábbi táblázatok tartalmazzák a 34/2014. (IV. 29.) EMMI rendelet 2. melléklete és a 34/2014. (IV. 29.) EMMI rendelet 3. melléklete szerint.

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6	6
Idegen nyelvek				2
Matematika	4	4	4	4
Etika/Hit-és erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	-	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Technika és tervezés/Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	24	25	25	27

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	4
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4	3	3	3
Etika/Hit- és erkölcstan	1	1	1	1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Természettudomány	2	2		
Fizika			2	1
Kémia			1	2
Biológia–egészségtan			2	1
Földrajz			1	2
Ének-zene	2	1	1	1
Dráma és tánc / Hon- és népismeret				
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Digitális kultúra /Informatika	1	1	1	1
Technika és tervezés /Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Közösségi nevelés</i> /Osztályfőnöki	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	1	3	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	31	31

Balmazújvárosi Általános Iskola (Székhelyintézmény) Helyi tanterv– 1–8. évfolyam (2020 NAT)								
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7+1	7+1	5+1	5+1	4	4+1	3	3+1
Idegen nyelvek				2+1	3	3	3	3
Kommunikáció								
Civilizáció								
Matematika	4+1	4+1	4+1	4	4+1	4	3+1	3+1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek					2	2	2	2
Állampolgári ismeretek								1
Erkölcstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Környezetismeret			1	1				
Természetismeret					2	2		
Biológia és egészségtan							1,5	1,5
Fizika							1,5	1,5
Kémia							1,5	1,5
Földrajz							1,5	1,5
Ének-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
Vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
Dráma és színház							1	
Hon- és népismeret						1		
Informatika			1	1	1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	1	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki					1	1	1	1
Kötelező alapóraszám	22	22	22	23	27	26	28	28
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2	1	2	2	2
Maximális órakeret	24	24	24	25	28	28	30	30

Balmazújvárosi Általános Iskola (Székhelyintézmény) Helyi tanterv– 1–8. évfolyam két tanítási nyelvű (2020 NAT)								
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	5	5+1	4	4	3	3
Idegen nyelvek	2+2	2+2	2+2	2+2+1	3+2	3+2	3+2	3+2
Kommunikáció								1
Civilizáció					1	1	1	1
Matematika	4	4	4	4	4	4	3	3
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek					2	2	2	2
Állampolgári ismeretek								1
Erkölcstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Környezetismeret			1	1				
Természetismeret					2	2		
Biológia és egészségtan							1,5	1,5
Fizika							1,5	1,5
Kémia							1,5	1,5
Földrajz							1,5	1,5
Ének-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
Vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
Dráma és színház							1	
Hon- és népismeret						1		
Informatika			1	1	1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	1	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki					1	1	1	1
Kötelező alapóraszám	22	22	22	23	27	26	28	28
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2	1	2	2	2
Maximális órakeret	24	24	24	25	28	28	30	30
Kéttanítási nyelvű oktatásra maximális órakereten túl biztosított plusz óraszám	2	2	2	2	2	2	2	2

Balmazújvárosi Általános Iskola (Székhelyintézmény) Helyi tanterv– 1–8. évfolyam (2012 NAT)								
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom		7+1	6+1	6+1		4+1	3+1	4+1
Idegen nyelvek		3+2	3+2	2+1+2		3+2	3+2	3+2
Kommunikáció								1
Civilizáció						1	1	1
Matematika		4+1	4+1	4+1		3+1	3+1	3+1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek						2	2	2
Erkölcstan		1	1	1		1	1	1
Környezetismeret		1	1+1	1+1				
Természetismeret						2		
Biológia és egészségтан							1,5	1,5
Fizika							1,5	1,5
Kémia							1,5	1,5
Földrajz							1,5	1,5
Ének-zene		2	2	2		1	1	1
Vizuális kultúra		2	2	2		1+1	1+1	1+1
Dráma és tánc								
Informatika						1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat		1	1	1		1	1	1
Testnevelés és sport		5	5	5		5	5	5
Osztályfőnöki						1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret		2	3	3		3	3	3
Rendelkezésre álló órakeret		25	25	27		28	31	31
Választható órakeret		2	2	2		3	4	4

Az 1-8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai, 2020 NAT (Kalmár Z. Tagintézmény)																	
Az egyes évfolyamoknál a bal oldali óraszám a Nat kötelező óraszámát tartalmazza, a jobb oldali rovatba pedig a szabadon tervezhető órákat lehet bejegyezni.																	
Heti óraszám/évfolyam	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.		
Magyar nyelv és irodalom	7	1	7	1	5	1,5	5	1,5	4	0,5	4	0,5	3	1	3	1	
Matematika	4	1	4	1	4	0,5	4	0,5	4	0,5	4	0,5	3		3	1	
Történelem									2		2		2		2		
Állampolgári ismeretek															1		
Hon- és népismeret												1					
Etika/hit és erkölcstan	1		1		1		1		1		1		1		1		
Környezetismeret					1		1										
Természettudomány									2		2		0		0		
Kémia													1		2		
Fizika													1		2		
Biológia													2		1		
Földrajz													2		1		
Első élő idegen nyelv							2		3		3		3		3		
Ének-zene	2		2		2		2		2		1		1		1		
Vizuális kultúra	2		2		2		1		1		1		1		1		
Dráma és színház														1			
Technika és tervezés	1		1		1		1		1		1		1				
Digitális kultúra					1		1		1		1		1		1		
Testnevelés	5		5		5		5		5		5		5		5		
Osztályfőnöki									1		1		1		1		
Hittan egyházi intézményben																	
Kötelező alapóraszám	22		22		22		23		27		26		28		28		
Szabadon tervezhető óra		2		2		2		2		1		2		2		2	
Összes tervezett óraszám	22	2	22	2	22	2	23	2	27	1	26	2	28	2	28	2	
Összesített óraszám	24		24		24		25		28		28		30		30		
Maximális órakeret	24		24		24		25		28		28		30		30		

Balmazújvárosi Általános Iskola (Kalmár Z. Tagintézmény) Helyi tanterv– 1–8. évfolyam(2012 NAT)								
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom		7+1	6+1+1	6+1,5		4+1	3+1+0,5	4+0,5
Idegen nyelvek				2+1		3+1	3+1	3+1
Matematika		4+1+1	4+1+1	4+0,5+1		3+2	3+1+1,5	3+1+1,5
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek						2	2	2
Erkölcstan		1	1	1		1	1	1
Környezetismeret		1	1+1	1				
Természetismeret						2		
Biológia és egészségtan							1,5+0,5	1,5
Fizika							1,5+0,5	1,5
Kémia							1,5	1,5+0,5
Földrajz							1,5	1,5+0,5
Ének-zene		2	2	2		1	1	1
Vizuális kultúra		2	2	2		1	1	1
Dráma és tánc / Hon és népismeret								
Informatika				1		1+0,5	1+0,5	1+0,5
Technika, életvitel és gyakorlat		1	1	1		1	1	1
Testnevelés és sport		5	5	5		5	5	5
Osztályfőnöki						1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret		2	3	3		3	3	3
Rendelkezésre álló órakeret		25	25	27		28	31	31
Választható órakeret		2	2	2		3	4	4

Balmazújvárosi Általános Iskola 2012 NAT (Bocskai I. Tagintézmény) Helyi tanterv– 1–8. évfolyam								
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom		7+1	6+1	6+1		4+1	3+1+1	4+1
Idegen nyelvek		1	1	2+1		3+1	3+1	3+1
Matematika		4+1	4+1	4+1		3+2	3+1	3+1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek						2	2	2
Erkölcstan		1	1	1		1	1	1
Környezetismeret		1	1	1				
Természetismeret						2		
Biológia							2	1+0,5
Fizika							2	1+0,5
Kémia							1+0,5	2
Földrajz							1+0,5	2
Ének-zene		2	2	2		1	1	1
Vizuális kultúra		2	2	2		1	1	1
Dráma és tánc						1		
Informatika						1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat		1	1	1		1	1	
Testnevelés és sport		5	5	5		5	5	5
Tanulásmódszertan		1	1	1		1	1	1
Osztályfőnöki						1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret		2	3	3		3	3	3
Rendelkezésre álló órakeret		25	25	27		28	31	31
Választható órakeret		2	2	2		3	4	4

Balmazújvárosi Általános Iskola 2020 NAT (Bocskai I. Tagintézmény) Helyi tanterv– 1–8. évfolyam								
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7+1	7+1	5+1	5+1	4+1	4+1	3+1	3+1
Idegen nyelvek	+1	+1	+1	2	3	3	3	3
Matematika	4	4	4	4+1	4	4	3+1	3
Történelem					2	2	2	2
Etika/hit-és erkölcstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Környezetismeret			1	1				
Biológia							2	1
Természettudomány					2	2		
Fizika							1	2
Kémia							1	2
Földrajz							2	1
Ének-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
Vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
Digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5	5	5
Hon-és népismeret						1		
Dráma és színház					1			
Állampolgári ismeretek								1
Osztályfőnöki					1	1	1	1
Kötelező óraszám	22	22	22	23	27	26	28	28
Szabadon tervezhető óraszám	2	2	2	2	1	2	2	2
Maximális órakeret	24	24	24	25	28	28	30	30

TANTÁRGYI RENDSZER ÉS ÓRASZÁMOK
AZ ENYHE ÉRTELMI FOGYATÉKOS TANULÓK ÁLTALÁNOS ISKOLÁI
SZÁMÁRA (1–8. évfolyam)

Balmazújvárosi Általános Iskola (enyhe értelmi fogyatékos tanulók)								
Helyi tanterv– 1–8. évfolyam 2012 NAT								
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom		7	6+1	7		4+1	4+1	4+1
Idegen nyelvek							2	2
Matematika		4+1	3+1	4+1		4	4	4
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek						2	2	2
Erkölcstan		1	1	1		1	1	1
Környezetismeret		2	2	2				
Természetismeret						2	4	4
Biológia és egészségtan								
Fizika								
Kémia								
Földrajz						1+1	1+1	2
Ének-zene		1	2	2		2	1	1
Vizuális kultúra		2	2	2		2	1	1
Hon és népismeret								
Informatika			1	1		1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat		1+1	1	1+1		1	2	1+1
Testnevelés és sport		5	5	5		5	5	5
Báb / dráma								
Osztályfőnöki						1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret		2	2	2		2	2	2
Rendelkezésre álló órakeret		25	25	27		28	31	31
Választható órakeret		2	2	2		3	4	4

Balmazújvárosi Általános Iskola (enyhe értelmi fogyatékos tanulók) Helyi tanterv– 1–8. évfolyam 2020 NAT								
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6+1	7	4+1	4+1	4+1	4+1
Idegen nyelvek							2	2
Matematika	4+1	4+1	3+1	4+1	4+1	4	4	4
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek					2	2	2	2
Etika	1	1	1	1	1	1	1	1
Környezetismeret		2	2	2				
Természetismeret						2	4	4
Természettudomány					2			
Biológia és egészségtan								
Fizika								
Kémia								
Földrajz						1+1	1+1	2
Ének-zene	2	1	2	2	2	2	1	1
Vizuális kultúra	2	2	2	2	2	2	1	1
Hon és népismeret					1			
Informatika			1	1		1	1	1
Digitális kultúra					1			
Technika, életvitel és gyakorlat		1+1	1	1+1		1	2	1+1
Technika és tervezés	1+1				1			
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5	5	5
Báb / dráma								
Osztályfőnöki (közösségi nevelés)					1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2	2	2	2	2
Rendelkezésre álló órakeret	24	25	25	27	28	28	31	31
Választható órakeret	2	2	2	2	3	3	4	4

19.2. A választott kerettanterv megnevezése (2012 NAT)

A fel nem sorolt tantárgyakból egyetlen kerettanterv létezik, ezért ezeket nem tüntetjük föl táblázatunkban. A kerettantervi alternatívát kínáló tantárgyak tantervei közül a nem emelt óraszámú képzésekben az alábbiakat választjuk:

Tantárgy	A választott kerettanterv megnevezése
Matematika	Nincs változat
Fizika	B változat
Kémia	B változat
Biológia–egészségtan	A változat
Ének-zene	A változat
Dráma és tánc / Mozgóképkultúra	Dráma és tánc
Magyar nyelv és irodalom	A változat A változat

19.3. A választott kerettanterv feletti óraszámok

Az iskola emelt óraszámú csoportjaiba, osztályaiba felvett tanulók számára az emelt óraszámú követelmények teljesítéséhez szükséges többletórát táblázataink tartalmazzák.

Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és kiválasztásának elvei:

A köznevelési törvény 46 § (5) bekezdésében leírtak alapján, az állam biztosítja, hogy 1-8. évfolyamon a tankönyvek térítésmentesen álljanak a tanulók rendelkezésére.

Pedagógiai munkánk során csak olyan taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép, feladatgyűjtemény) használunk a tananyag elsajátításához, melyet az ágazatot felügyelő miniszter hivatalosan tankönyvvé nyilvánított. A nyomtatott taneszközökön túl néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van: pl. tornafelszerelés, rajzfelszerelés.

Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközössége, a tanítók, tanárok határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján. A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév utolsó szülői értekezletén tájékoztatja az iskola. A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:

- a taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének;
- nyelvezete alkalmazkodjon a tanulók életkori sajátosságaihoz
- segítségével az egyes tantárgyak fogalomrendszere jól megérthető és elsajátítható

legyen

- az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatók;
- a taneszközök használatában a stabilitásra törekszünk, új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be;
- a taneszközök áránál a szülők anyagi helyzetéhez, a lehetőségekhez igyekszünk közelíteni.

Az iskola – pénzügyi lehetőségeihez mérten – saját költségvetési keretéből, illetve egyéb támogatásokat felhasználva egyre több nyomtatott taneszközt szerez be az iskolai könyvtár számára. Ezeket a taneszközöket a hátrányos helyzetű tanulók – a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős nevelő és az osztályfőnök javaslata alapján – ingyenesen használhatják.

A sajátos nevelési igényű tanulók – a törvényi előírások alapján – ingyen kapják a tankönyveket.

Az információs bázis a minőségelvű rendszer fontos eleme, amely segít a biztonságos tankönyvkiválasztásban. Választásunkban döntő, hogy jól használható, minőségileg kifogástalan, tehát megbízható és szép tankönyvet adjunk a gyerekek kezébe. A tankönyvválasztás olyan piaci jellegű szabályozó, amely elősegíti, a jövőben még inkább megvalósítja a minőségelv érvényesülését.

Az iskolai tankönyvhasználat sarkalatos pontjai:

- a tanár és a tankönyv közötti összhang, azonosulás vagy alkalmazkodás
- a tankönyv szerepe a pedagógus felkészülésében, tanmenet és óraterv készítésében
- a tankönyv tanórai kiaknázásának lehetőségei
- a tankönyv, mint közös nevező a számonkérésben, értékelésben
- a tantestület egysége, illetve a módszerek tudatosítása
- a szülők bevonása a tankönyvek értékeinek kibontakoztatásába

A választott tankönyvek használatára jól felkészült pedagógusok is sokat segíthetnek abban, hogy a gyermekek is hatékonyabban használják tankönyveiket.

19.4. A Nemzeti Alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

19.4.1. Az 1–2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése.

- Fokozatosan átvezetjük a gyermeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe.
- A mozgásigény kielégítésével a mozgáskultúra, mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a differenciált hallás fejlesztése.
- A koncentráció, a figyelem, a feladattartás képességének alapozása.
- Kreativitás fejlesztése, a tanulók egészséges terhelése, az érési folyamatok követése, személyre szóló fejlesztő értékelésük.
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozása, helyes magatartásformák gyakoroltatása, a megfelelő erkölcsi normák kialakítása.

19.4.2. A 3–4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat harmadik–negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítményelvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a NAT elveiből következő motiválási és tanulásszervezési folyamat.

- Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat és probléma megoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait.
- Fejlesztjük mozgáskultúrájukat, mozgáskoordinációjukat melyhez a ritmusérzék és a differenciált hallásfejlesztés társul.
- A koncentráció, a figyelem és a feladattartás képességének fejlesztése történik.
- Tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemezők figyelembe vétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának elsajátítása.
- Kreativitás fokozott fejlesztése
- Az írásbeliség és szóbeliség egyensúlyára való törekvés, a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló fejlesztő értékelés.
- A biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat alapvető elsajátítása, az önálló tanulás és az önművelés alapozása.
- Megalapozzuk az együttműködésre építő kooperatív – interaktív tanulási technikákat.

19.4.3. Az 5–6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

- Az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását, a drámapedagógia eszközeinek alkalmazásával.
- Az önismeret alakítása, fejlesztő értékelése és az önértékelés képességének fejlesztése, az együttműködés értéknek tudatosításával, a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságokban, a csoportokban.

19.4.4. A 7–8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik–nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaaorientációra.

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció, a figyelem, az emlékezet képességének alapozásával;
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni;
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása;
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

19.4.5. Mindennapos testnevelés

Az iskola a mindennapos testnevelést a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezi meg.

Ennek alapján az iskola minden osztályban felmenő rendszerben, megszervezi a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra – sportköri edzés keretében.

- felmenő rendszerben 2012 szeptemberében került bevezetésre, első és ötödik évfolyamon,
- jelenleg a tornatermek kihasználtsága több mint 120%,
- a törvény által meghatározottak szerint a következőkben felmenő rendszerben folytatódik a bevezetés,
- bevezetésre kerül az úszásoktatás

A Balmazújvárosi Általános Iskolában a 3. évfolyamos tanulók részére szervezzük az úszásoktatást heti két órában.

Az elmúlt évek tapasztalatait figyelembe véve tanulóink az alábbi időpontokban járnak úszásoktatásra a helyi Kamilla Termál- és Strandfürdő területére:

- Székhelyintézmény - kedd 9⁰⁰ - 11⁰⁰ (1 csoport 19 fő)
- Kalmár Zoltán Tagintézmény - szerda 9⁰⁰ - 12⁰⁰ (2 csoport 44 fő)
- Bocskai István Tagintézmény – csütörtök 9⁰⁰ - 11⁰⁰ (1 csoport 25 fő)

- az őszi és a tavaszi időszakban a szabadtéri pályák állnak még rendelkezésünkre,
- a téli időszakban a rendelkezésünkre álló három tornaterem kapacitása nem elegendő a mindennapos testnevelés megtartására,
- a mindennapos testnevelés személyi feltételei jelenleg biztosítottak, a következő tanévekben a feljövő iskolai csoportok száma alapján, három éven belül az 5. – 8. évfolyamon a heti testnevelési órák száma intézményi szinten 130 óra, melyhez biztosítanunk kell a személyi feltételeket.

19.4.6. A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabálya

A tantárgyfelosztás az iskola pedagógus-erőforrásainak optimális kihasználásával készül úgy, hogy minden osztály és tanulócsoporthoz számára biztosítsa a szakos ellátást. Ugyanakkor tantárgyfelosztásunknak biztosítania kell azt is, hogy minden pedagógus számára heti 22-26 óra tanítási órát vagy egyéb foglalkozást biztosítson. Az iskola méretéből adódóan a pedagógusok szülői-tanulói oldalról történő kiválasztására ezért általában nincs lehetőség.

19.4.7. Projektoktatás

A korábban jól bevált, az iskola hagyományrendszerébe beépült tevékenységi formák alapján a pedagógiai program végrehajtása során sajátos pedagógiai módszereket is alkalmazunk. A projektoktatás során a témaegységek feldolgozása, a feladat megoldása a tanulók érdeklődésére, a tanulók és a pedagógusok közös tevékenységére, együttműködésére épül.

19.4.8. A tanulók esélykompenzációját szolgáló intézkedések

A társadalmi tendenciák azt mutatják, hogy tanulóink egyre több negatív hatásnak, veszélynek vannak kitéve. Ezért iskolánk kiemelt feladatának tartja a szociálisan hátrányos körülmények között élő tanulók problémáinak kezelését, a tanulók veszélyeztetettségének megelőzését, illetve megszüntetését. E feladatokat az alábbiakban határozzuk meg:

- Szociometriai felméréseket készítünk a tanulók valódi körülményeiről a személyiségi jogok messzemenő figyelembevételével.
- A rossz anyagi helyzetben levő, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű diákok segítésének formái:
 - ingyenes tankönyvellátás és étkezés biztosítása a jogszabályok által meghatározott módon,
 - javaslat tétele a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás folyósításához, a nyári étkeztetés igénybevételéhez
 - Mentálisan sérült tanulók esetén pszichológus tanácsának kikérése, munkájának igénybevétele.
- A tanulók jogainak fokozott védelme.
- Az életmódprogram keretében rendszeres felvilágosító munka végzése az osztályfőnök, a szaktanárok és a védőnő segítségével (drog, alkohol, dohányzás).
- Törekszünk arra, hogy minél több pedagógus szerezzon alapos ismereteket a sikeres kábítószer-ellenes program megvalósításához.
- Rendszeres kapcsolattartás a tanulók szüleivel.
- A veszélyeztetett, illetőleg hátrányos helyzetű tanulók helyzetének figyelemmel kísérése.

Intézményünk FEH-jei között, valamint FEH-ünkön belül az osztályok között nincs jelentős eltérés az SNI, BTMN, HH, HHH tanulók arányában, célunk, hogy ez a helyzet hosszabb távon is fennmaradjon, annak érdekében, hogy a gyerekeknek biztosítsuk a méltányos oktatásszervezést.

Együttműködés a helyi köznevelési rendszer tagjaival és a fenntartókkal (állami és egyházi fenntartású intézmények) a települési szegregációs folyamatok csökkentése és az esélyegyenlőségi helyzet javítása céljából:

- Közreműködés a Tankerületi Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv (TEIT) elkészítésében.
- Intézményi partnerek (a település többi alapfokú iskolájának) programszerű együttműködése a TEIT-tel összhangban
- Az intézmény bekapcsolódása a település által szervezett közösségfejlesztő projekt megvalósításába.
- A TEIT-ben megjelölt, a települési köznevelési rendszer szelekciós mechanizmusának mérséklésére irányuló intézményi feladatok végrehajtása.
- Intézményi partnerek (a település többi alapfokú iskolájának) programszerű együttműködése a TEIT-tel összhangban.
- A közösségfejlesztő projektben megvalósított tevékenységek folytatása.

19.5. A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzési és értékelési módjai, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elvei

19.5.1. A tanulók ellenőrzésének és értékelésének rendszere

A tanulók értékelése és osztályzása a pedagógia egyik legnehezebb módszertani feladata. A tanítónak, a tanárnak az iskolai tanulás megkezdésének pillanatától kezdve tudnia kell pontosan felmérnie és a jövőendő tanulás szempontjából ösztönzően értékelnie a tanuló teljesítményét. A reális, ösztönző értékelés az első értékrendet képviseli a kibontakozó személyiségű tanuló számára. Ez az értékelés az egész életre szólóan befolyásolja a tanuló munkához való viszonyát. A jó hangulatú eredményes nevelés-oktatás egyik feltétele az értékelési rendszerünk egyesítése, annak céltudatos végrehajtása.

19.5.2. Az ellenőrzés, értékelés alapelvei

Az ellenőrzés, értékelés a nevelési-oktatási folyamatnak szerves része. Az ellenőrzésben és az értékelésben ugyanazoknak az elveknek kell érvényesülniük, mint a nevelés-oktatás folyamatának más területein.

Szemlélet és gyakorlat egysége:

- Az ellenőrzés nem szorítkozhat csupán az ismeretek, készségek értékelésére. A nevelésközpontúság azt igényli, hogy folyamatosan értékeljük a tanulók képességeinek, magatartásának, egész személyiségének fejlődését.
- Minden pedagógus mindig arra törekedjék, hogy minél több adattal rendelkezzen a tanulókról, fejlődésükről, problémáikról. Ebből következik aztán az ellenőrzés, értékelés módszereinek sokfélesége is.
- Figyeljünk arra, hogy ne csak a szorosabb értelemben vett tantárgyi szaktudást és előrehaladást, hanem a gyermek valamennyi pedagógiai szempontból fontos kompetenciáiban elért fejlődését értékeljük. Ehhez használjuk fel az országos kompetenciamérésben elért eredményeket is.
- Fejlődésük jellemző vonásait, élettani sajátosságait is a közösségben elfoglalt helyzetben állandóan vegyük figyelembe.
- Értékelő szavaink minél tárgyyszerűbbek legyenek, arról tájékoztassák a tanulókat, hogy a tudásuk alkalmazása során mely feladatokat oldották meg sikeresen, hol, miben hibáztak, mi lehet a hibák oka, és mit kell tenniük a hibák kijavítása érdekében.

- A tanulási-tanítási folyamatban, valamint az órán kívüli tevékenység közben is - folyamatosan - figyeljük a tanulók magatartását, érdeklődését, figyelmét, fejlődésük jellemző jegyeit.
- Az ellenőrzéshez, értékeléshez megfelelő légkört kell biztosítani. A tanulók érezzék, hogy az ellenőrzés természetes kísérője a tanulásnak.

19.5.3. A tanulási folyamat értékelési rendszere

A tanulási folyamatnak 3 szakasza van: kezdete, folyamata, vége. Ehhez rendeljük az értékelés típusát.

A tanulási folyamat és az értékelési rendszer kapcsolata:

	KEZDETE	FOLYAMATA	VÉGE
Értékelés funkciója	feltárja az előzetes ismeretek szintjét, feladatot határoz meg, helyzetet mér fel, a tanulók jellemzői alapján a tanulási mód kiválasztása, segíti a csoportba sorolást	visszacsatolás a tanulóhoz és a tanárhoz, a hibák azonosítása a tananyagon belül, megoldási módok kialakítása céljából	a tanulók minősítése, összegzés-értékelés
Értékelés fajtái	DIAGNOSZTIKUS	FORMATÍV	SZUMMATÍV
Értékelés időpontja	• bemenetnél valamely osztályokon • továbblépéskor • csoportba sorolás esetén a probléma felmerülésekor • tanárváltáskor	időben rendszeresen elosztott gyakorisággal, a folyamat teljes idejében	• szakasz végén • félév végén • év végén
Értékelés tárgya	kognitív, affektív és pszichomotoros területek fizikális pszichológiai és környezeti tényezők	kognitív területek	általában kognitív területek, a tantárgytól függően esetleg pszicho-motoros vagy affektív részterületek
Értékelés módszere	rövid, osztályzás nélküli dolgozat (teszt, felmérő lap)	röpdolgozat, dolgozat teszt, stb., szóbeli feleletek értékelése érdemjeggyel, szöveges vagy szóbeli	témazáró dolgozat

19.5.4. A tanulók munkájának értékelése

A tanulói teljesítmények értékelésének alapja az elért eredmény.

Módjai lehetnek:

- Szóbeli: az előző tanítási órákon feldolgozott ismeretek rendszeres ellenőrzése önálló feleletek és kérdésekre adott válaszok alapján.
- Írásbeli: témák, nagyobb tantárgyi egységek tudásanyagának felmérése dolgozat, feladatlap, önálló fogalmazás formájában.
- Gyakorlati: kísérletek, mérések elkészítésében elért gyakorlottság mérése azokban a témakörökben, amelyekben a tantárgyak megfelelő lehetőséget biztosítanak.

Alsó és felső tagozaton a témazáró dolgozatokról a tanító, tanár személyre szóló értékelést ad, közli a hiányosságok kiküszöbölésének módját, a pótolandó tananyagot. A felmérések maximális és elért pontszámát is feltünteti. A tanulók dolgozataikat legkésőbb két hét múlva kijavítva visszakapják.

A tanulók **napi 2 témazáró** felmérésnél többet nem írhatnak. A felső tagozaton a felmérés idejét és témáját a szaktanár 1 héttel a dolgozatírás előtt köteles a naplóban előre rögzíteni. Így elkerülhető a torlódás.

A **témazáró dolgozat kétszeres súllyal számít** a félévi és év végi osztályozásnál.

A **témazáró dolgozatok** értékelése a tantestület által elfogadott százalékolás alapján történik.

ötös:	100-90%
négyes:	89-75%
hármás:	74-55%
kettes:	54-31%
egyes	30- 0%

19.5.5. Szöveges értékelés első évfolyamon és második évfolyam első félévében

A szöveges értékelés alapelvei:

- Az értékelés a gyerekért, elsősorban a gyereknek szóljon.
- Alakítsa a helyes önértékelést, segítse a reális önismeretet.
- Nyitott legyen, amely nem ítéletet alkot, hanem tükröt tart.
- A gyermek lehessen aktív részese a saját fejlődésének.
- A szülő és a pedagógus közösen gondolkodjon a gyermek fejlődéséről.
- Minősítés-központú helyett fejlesztő-központú legyen.
- Vegye figyelembe az életkori sajátosságokat.
- Jellemezze a gyakorlatot a rendszeres és folyamatos értékelés.
- Személyre szóló, ösztönző, árnyalt és differenciált jellegű legyen.
- Tudjon megerősítő, korrigáló, fejlesztő szerepet betölteni.
- Törekedjen az egyértelmű, pontos nyelvi és stilisztikai megfogalmazásra.
- Vegye figyelembe a gyermek önmagához mért fejlődését, lehetőségeit.

Az első évfolyamon tanulók írásbeli és szóbeli munkájának értékelését az alábbi táblázat szerint alakítjuk:

Az adott tantárgyból	Kiválóan teljesítette	Jól teljesítette	Megfelelően teljesítette	Felzárkóztatásra szorul
Tárgyi tudása a követelményekhez viszonyítva	biztos, alapos	jó	megfelelő	hiányos
Írásbeli feladatvégzése	önálló, kitartó	önálló, néha pontatlan	változó, bizonytalan	segítségre szorul
Szóbeli feleleteinek színvonala	kifogástalan	jó	megfelelő	hiányos, gyenge
Témazáró dolgozatainak eredménye	91 – 100%	80 – 90%	46 – 79%	45– 0%
Tárgyi szorgalma, tárgyhoz való viszonya	egyenletesen jó, aktív	igyekvő	változó	gyenge
Írásbeli munkáinak külalakja	esztétikus, igényes	rendezett	rendezetlen	hanyag

19.5.6. A tanulók értékelésének eljárásrendje

A szülőket tájékoztató füzet, ellenőrző és elektronikus napló alapján értesítjük gyermekük haladásáról.

1. évfolyam	A tanulókat szóveges formában értékeljük az egész év folyamán. A tantárgyakból negyedévente tájékoztató füzetben, aláhúzással értesítjük a szülőket gyermekük haladásáról. Beírjuk a felmérők százalékát. A félévi értesítőben és az év végi bizonyítványukban tantárgyanként szóvegesen értékeljük teljesítményüket. Az év végi bizonyítványukba a tantárgyi értékelések után általános minősítést kapnak: az első osztályos követelményeket kiválóan/jól/megfelelően teljesítette vagy felzárkóztatásra szorul .
2. évfolyam	Év közben érdemjeggyel értékeljük a tanulók tantárgyi teljesítményét. Félévkor szóveges értékelést kapnak minden tantárgyból, amit aláhúzással jelölünk. Év végén a tanulókat minden tantárgyból osztályzattal minősítjük.
3-8. évfolyam	A diákokat év közben érdemjeggyel, félévkor és év végén osztályzattal értékeljük minden tantárgyból.

Minősítések:

- **Kiváló minősítést** kap az a tanuló, aki minden fő tantárgyból kiválóan teljesített és/vagy egy készségtárgyból jól teljesített.
- **Jól teljesített** minősítést kap az a tanuló, akinek a tantárgyi értékelései kiválóan és jól teljesített minősítések; akinek egy megfelelően teljesített minősítése is van.
- **Megfelelően teljesített**, akinek kettő vagy annál több megfelelően teljesített minősítése van; akinek egy felzárkóztatásra szoruló minősítése van.
- **Felzárkóztatásra szorul**, akinek kettő vagy annál több felzárkóztatásra szoruló minősítése van.
- **Jeles:** 2-6. osztályban jeles minősítésű az a tanuló, akinek magatartása, szorgalma példás, és legfeljebb két tantárgyból jó, a többi tantárgyból jeles osztályzatot kapott. 7-8. osztályban jeles minősítésű az a tanuló, akinek magatartása, szorgalma példás és legfeljebb három tantárgyból jó, a többi tantárgyból jeles osztályzatot kapott.

Az a tanuló, akinek magatartása, szorgalma példás, és minimum öt tantárgyból kitűnő osztályzata van, „**Általános nevelőtestületi dicséretben részesült**” bejegyzést kap.

19.5.7. Osztályzatok követelményei

- ***Jeles (5):***
 - o Ha tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz.
 - o Ismeri, érti, tudja a tananyagot, mindezt alkalmazni is képes.
 - o Pontosan, szabatosan fogalmaz.
 - o Tud szabadon, önállóan beszélni. Bátran mer visszakérdezni.
- ***Jó (4):***
 - o Ha a tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget.
 - o Hasonló az ötöshöz, de apró bizonytalanságai vannak.
 - o Kisebb előadási hibákat vét.
- ***Közepes (3):***
 - o Ha a tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával eleget tesz, nevelői segítségre (javításra, kiegészítésre) többször rászorul.
 - o Ismeretei felszínesek.
 - o Kevésbé tud önállóan dolgozni, beszélni.
 - o Segítséggel képes megoldani szóbeli feladatát.
 - o Rövid mondatokat mond. (Párbeszéd alakul ki a tanár és a tanuló között.)
- ***Elégséges (2):***
 - o Ha a tantervi követelményeknek súlyos hiányossággal tesz csak eleget, de a továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártasságokkal rendelkezik.
 - o Egyszavas válaszokat ad.
 - o Fogalmakat nem ért.
 - o Gyakorlatban képtelen önálló feladatvégzésre. (Akar, de nem megy).
- ***Elégtelen (1):***
 - o Ha a minimális tantervi követelményeknek a nevelői útbaigazítással sem tud eleget tenni.

A tanuló tudja, értse milyen teljesítményt, milyen irányú fejlődést várunk el tőle.

Értékeljük a sikeres és sikertelen munkáját egyaránt. A helyesírási hibákat rendszeresen javítjuk.

A szorgalmi időben érdemjegyeket adunk, év végén osztályzattal értékelünk.

Az érdemjegy visszajelentő, informatív értékű. A szaktanár köteles beírni minden hónap végén az érdemjegyeket.

Negyedévente az osztályfőnök köteles ellenőrizni a tanulók érdemjegyeit az ellenőrzőben, pótolni az esetleges hiányosságokat és a szaktanár figyelmét felhívni arra.

Az osztályzat, amit a bizonyítványba írunk, összefoglaló képet ad a tanuló összteljesítményéről, osztályozza, minősíti a tanulót. A tantárgyi osztályzatok kizárólag a tantárgyi követelmények megfelelő tudásszinten való elsajátítását minősítik. Az objektív értékelés nem egyeztethető össze az otthoni körülmények vagy egyéb tényezők közvetlen figyelembevételével az osztályzásnál! Hátrányos helyzetű tanulókat elsősorban a felkészülésben, az elmaradás okainak megszüntetésében, vagy csökkentésében kell segíteni!

Fontos, hogy az év végi osztályzat az évi összteljesítményt értékelje, és nem az érdemjegyek középarányosaként jelentkezzen. Tükrözze az esetleges fejlődést is. Ezt segíti, ha az osztályzatban a pedagógus a tantárgy feladatrendszerének minél több elemét értékeli, a tanulók sokféle teljesítményét figyelembe veszi.

Az érdemjegyek súlyozása az e-naplóban az alábbiak szerint történik:

- **200 %**: írásbeli témazáró dolgozat
- **100 %**: felmérés, fogalmazás, gyakorlati feladat, helyesírás, írásbeli röpdolgozat, másik intézményből hozott értékelés, órai munka, szóbeli felelet, szövegértés, versenyen való részvétel, egyéb.
- **75 %**: projektmunka, memoriter, házi dolgozat, beszámoló
- **50 %**: szorgalmi feladat
- **25 %**: házi feladat

19.5.8. Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt, írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Az otthoni írásbeli házi feladat kiadásának korlátai:

- Az otthoni tanulási idő (írásbeli és szóbeli feladatok elvégzésének együttes ideje) maximum 20-30 percet vehet igénybe egy tantárgyból.
- A napi felkészülés otthoni (napközis, iskolaotthonos, tanulószoba) ideje nem lehet több 1–1,5 óránál.
- A memoriterek, versek tanulásához, a beéréshez szükséges idő biztosítása legyen meghatározó.

- A tanulókat (versenyre készülők, a tantárgy iránt aktívan érdeklődők) egyéni választásuk, kérésük alapján szorgalmi feladattal segíthetjük, számukra szorgalmi feladatot javasolhatunk.

19.5.9. Értékelési hagyományok

A jutalmazás célja mindig a követendő magatartás, teljesítmény honorálása, megerősítése, minta állítása. A jutalmazás rendkívül motiváló erejű, ezért minden lehetséges esetben alkalmazni kell.

- Tanév végén a kitűnő és jeles tanulókat jutalomkönyvben,
- a 8 éven át kitűnő tanulók ballagásukkor díszoklevélben és könyvjutalomban részesülnek.

19.5.10. Magatartás értékelése

A „magatartás” kifejezés az erkölcsi vonások állandóságára utal (tartás), és nem viselkedés csupán.

A magatartás értékelése az életkorhoz mérten a tanuló iskolai és iskolán kívüli, de iskolai programon tanúsított fegyelmezettségét, viselkedését, társaihoz, a felnőttekhez, saját és mások iránt érzett felelősségérzetét tükrözi.

A Házirendben írtakat betartva, és azt társaival betartatva együttesen értékeljük.

Hangsúlyozni kell, hogy az iskola által támasztott erkölcsi követelmények jelentik a viszonyítási alapot.

Példás (5) az a tanuló, aki:

- A házirendet betartja.
- Társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvariasan, előzékenyen, segítőkészen viselkedik.
- Kötelességtudó, feladatait teljesíti.
- Önként vállal feladatokat és azokat teljesíti.
- A tanórán és a tanórán kívül példamutatóan viselkedik.
- Az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz.
- Óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet.
- Nincs írásbeli figyelmeztetése.
- A közösség fejlődésére jó hatással van.

Jó (4) az a tanuló, aki:

- Az iskolai házirend előírásait néha figyelmen kívül hagyja.
- Tanórán vagy a tanórán kívüli foglalkozásokon jól viselkedik.
- Feladatait teljesíti.

- A rábízott feladatokat teljesíti.
- Az osztály- vagy az iskolaközösség munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt.
- Nincs írásbeli intője.

Változó (3) az a tanuló, aki:

- Az iskolai házirend előírásait többször megszegi.
- A tanórán vagy tanórán kívül többször fegyelmezetlenül viselkedik.
- Előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva.
- A közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik.
- Igazolatlanul mulasztott.
- Írásbeli intője van.
- Társait hátráltatja a tanulási idő alatt.
- Feladatait nem minden esetben teljesíti.

Rossz (2) az a tanuló, aki:

- A házirend előírásait sorozatosan megsérti.
- Feladatait nem, vagy csak ritkán teljesíti.
- Magatartása fegyelmezetlen, rendetlen.
- Társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlanul, durván viselkedik.
- Viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza.
- Több alkalommal igazolatlanul mulaszt.
- Osztályfőnöki intője, vagy igazgatói fokozatú büntetése van.

19.5.11. A tanuló szorgalmának értékelése

A szorgalom jegy a tanuló egyéni képességeihez mérten a tanulmányi munkához való viszonyát, munkavégzését, és kötelességtudatát értékeli. A magatartás és szorgalom követelményeinek helyi követelményeit a nevelőtestület állapítja meg, figyelembe véve a diákönkormányzat javaslatait.

Az iskolában a szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

Példás (5) az a tanuló, aki:

- Képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt.
- Tanulmányi feladatait minden tantárgyból elvégzi.
- Házi feladatai, felszerelései hiánytalanok.
- A tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is, és azokat elvégzi.
- Munkavégzése pontos, megbízható.
- A tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken részt vesz.
- Taneszközei tiszták, rendezettek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza.

Jó (4) az a tanuló, aki:

- Képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt.
- Rendszeresen, megbízhatóan dolgozik.
- A tanórákon többnyire aktív.
- Többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyeken való részvételt ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti.
- Taneszközei tiszták, rendezettek.

Változó (3) az a tanuló, aki:

- Tanulmányi eredménye elmarad képességeitől.
- Tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti.
- Felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik.
- Önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire figyelmeztetésre dolgozik.

Hanyag (2) az a tanuló, aki:

- Nem a képességeinek megfelelően tanul.
- Tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen.
- Feladatait nem végzi el.
- Felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek.
- A tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül.
- Félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen.

A szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte szükséges.

20. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

Iskolánkban csoportbontásban tanítjuk a német és az angol idegen nyelvet, (informatikát a magas létszámú osztályokban, a matematika és magyar tantárgyak óraszámát bizonyos százalékban). Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, hogy több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és a tanulók tudásának megalapozására.

A választott tantárgyak esetén, a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik, és tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne.

21. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

A tanulók fizikai állapotának mérése iskolánkban kétféle módon történik:

- az iskolaorvosi vizsgálatok jogszabályokban meghatározott módszereivel,
- a testnevelési órákon az alábbiakban ismertetett módon. A testnevelés helyi tanterveiben szerepeltetjük a tanulók fizikai állapotának évente legalább egyszer történő mérésének kötelezettségét. A mérést évenkénti gyakorisággal végezzük el a testnevelési órákon a *NETFIT* rendszer alkalmazásával. A tanulók általános fizikai teherbíró képességének értékeléséhez és minősítéséhez használt *NETFIT* alapmérései az alábbiak:

A NETFIT* FITTSÉGI PROFILJAI ÉS TESZTJEI (ÁTTEKINTÉS)		
Fittségi profil megnevezése	Fittségi tesztfeladat megnevezése	Vizsgált terület
Testösszetétel és tápláltsági profil	Testtömeg mérése	Testtömegindex (BMI)
	Testmagasság mérése	
	Testzsírszázalék-mérés	Testzsírszázalék
Aerob fittségi (állóképességi) profil	Állóképességi ingafutás teszt (20 méter vagy 15 méter)	Aerob kapacitás
Vázizomzat fittségi profil	Ütemezett hasizom teszt	Hasizomzat ereje és erő-állóképessége
	Törzsemelés teszt	Törzsfeszítő izmok ereje
	Ütemezett fekvőtámasz teszt	Felsőtest izomereje
	Kézi szorítóerő mérése	Kéz maximális szorító ereje
	Helyből távolugrás teszt	Láb robbanékonyereje
Hajlékonysági profil	Hajlékonysági teszt	Térdhajlítóizmok nyújthatósága, csípőízületi mozgásterjedelem

A korosztálynak megfelelő követelményeket a tornaterem folyosóján kifüggesztjük, hogy azt a tanulók bármikor megtekinthessék. A felmérések a tanulók állapotának rögzítését célozzák, ezért azokra a diákok osztályzatot nem kaphatnak. A felmérést követő időszakban értékelhető azonban osztályzattal a tanulók a mért eredményekhez képest felmutatott fejlődésének mértéke. A felmérések eredményeit a testnevelő tanárok kötelesek vezetni úgy, hogy az egyes osztályokban tanuló diákok fizikai állapotának követéséhez szükséges adatok évről évre hozzáférhetőek legyenek. Az adatok feltöltése a rendszergazda feladata. Az adatbázis rendszeres vezetésének ellenőrzése a testnevelési munkaközösség vezetőjének feladatkörébe tartozik. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének mérését minden tanév *március 1-jétől május 15-ig* végezzük. A rendszerben az adatok rögzítése és feltöltése minden év *május 27-ig* kötelező. A mérés alapján a nevelők a tanulók fizikai állapotát, általános teherbíró képességét minősítik. Az évente kapott eredményeket összehasonlítják, és ezt a szülők, tanulók tudomására hozzák. A felmérés eredményeit szöveges értékeléssel tesszük a tanulók és szülők számára felhasználhatóvá.

22. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei

22.1. Az iskola egészségnevelési elvei

Az egészséges életmódra nevelés keretében kívánjuk fejleszteni – elsősorban osztályfőnöki órákon, másrészt a szociálisan hátrányos helyzetű diákokkal való egyéni foglalkozás alkalmával az alábbi képességeket és készségeket:

- érzelmek alkotó kezelése,
- stresszkezelés,
- önismeret, önbecsülés megerősítése,
- célok megfogalmazása és kivitelezése,
- konfliktuskezelés,
- problémamegoldás, döntéshozás,
- kortárs csoport nyomásának kezelése,
- segítségkérés és segítségnyújtás módjának megismerése,
- elutasítási készségek fejlesztése.

Egészségfejlesztési tevékenységünk célja az egészséggel kapcsolatos egyéni és közösségi érzékenység fokozása, az egészséges életstílusok elterjesztése és olyan környezeti körülmények kialakítása, melyek elősegítik az egészség feltételeinek létrejöttét.

Az egészségkultúra összetevői, amelyekre nevelőmunkánkban kiemelt figyelmet fordítunk:

- egészséges táplálkozás,
- rendszeres testmozgás,
- higiénés magatartás,
- tartózkodás az egészségkárosító anyagok szervezetbe juttatásától.

Gyerekek táplálkozásbiztonságának megteremtése – minden gyermek számára mindig elérhető legyen elegendő mennyiségű és megfelelő minőségű táplálék az iskolai étkeztetés kiterjesztésével.

22.2. Az egészséges táplálkozás irányelveinek érvényesítése a közétkeztetésben

Az egészséges táplálkozás megvalósulásának érdekében fontos, hogy:

- a gyerekek nagy része, de leginkább a veszélyeztetettek az iskolai étkeztetésben vegyenek részt,
- a gyerekek étkezését biztosítók az életkornak megfelelően, szakmailag bizonyíthatóan – állítsák össze az étlapot,
- az étel ízletes, esztétikus formában kerüljön tálalásra,
- a gyerekek elmondhassák véleményüket, észrevételüket az iskolai étkeztetéssel kapcsolatban,
- a témában megfelelő ismereteket szerezzenek a tanulók,
- külön programok keretein belül is legyen mód arra, hogy a gyerekek és szülők foglalkozzanak az egészséges táplálkozással, esetleg kapcsolják ezeket össze, kóستolókkal, mintaétrendek bemutatásával,
- a megfelelő szakemberek az osztályfőnöki órák keretein belül is tartsanak felvilágosító órákat.

A partnerek (gyerekek, szülők, kollegák) véleményeit, javaslatait az étkezéssel kapcsolatban is többször ki kell kérni, ha szükséges meg kell tenni a megfelelő intézkedéseket.

22.3. A higiénés magatartás kialakítása

A higiénés magatartásra nevelés a személyi higiénia iránti tartós igény kialakítása, valamint a környezet tisztaságára és védelmére irányuló szoktatás.

A higiénés magatartásra nevelés érdekében fontos, hogy:

- A testrészek ápolásának megtanítása, a ruházat tisztán tartása, rendszeres tiszta-csere elmélyítése az osztályfőnök, védőnő és iskolaorvos bevonásával. Testnevelés órák utáni rendszeres tisztálkodásra való szoktatás
- Helyes fogápolás elsajátíttatása, rendszeres szűrés (évente kétszer)
- A társas együttlétek alkalmával megfelelően ápolts külsőre, öltözködésre szoktatás (iskola, színház, ünnepély, külső szakmai rendezvények)
- Tudatosítani tanulóinkban, hogy az egyéni és társadalmi érvényesülés az elvárt kulturális szignálok (megjelenés, kommunikáció) alkalmazásán is múlik.

- A közvetlen környezet (osztályterem, iskola és környéke) tisztaságának megóvása, otthonossá tételében való aktív közreműködés.
- Az osztályok felelősséget vállalnak saját termük tisztaságáért.
- Tiszta, rendes osztály mozgalom elindítása a diákönkormányzat bevonásával.

Elvárásaink:

- Tiszta ápoltság megjelenés az iskolában és egyéb rendezvényeken. Alakuljanak ki az alapvető tisztálkodási szokások (test, haj, köröm, száj).
- Mellőzzék a testdíszek (piercing, tetoválás) alkalmazását, legyenek tisztában veszélyeikkel. Az elvárásoknak megfelelően, tisztán és gondozottan öltözködjének.
- Mossanak kezet étkezés előtt, valamint WC-használat után. Tartsanak rendet szűkebb és tágabb környezetükben!

22.4. Tartózkodás az egészségkárosító anyagoktól

Az egészséges életmódra nevelés nemcsak a betegségek megelőzésének módjára tanít, hanem az egészséges állapot örömteli megélésére és a harmonikus élet értéként való tisztelésére is nevel. Fontos, hogy a tanulókat felkészítse arra, hogy önálló, felnőtt életükben legyenek képesek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani, konfliktusokat megoldani.

Célunk:

Az egészségkárosító magatartásformák elkerülése. A dohányzás, az alkoholfogyasztás gyermekkori és ifjúsági kipróbálásának lényeges csökkentése, és koreltolódása a felnőttkorhoz közeli életszakaszok felé.

Az egészség rizikófaktorainak csökkentése érdekében dohányzás, alkohol és drogrevenüciós tevékenységek beépítése a programba.

Olyan pedagógiai eljárások alkalmazása, amelyek hatására a mellőzést, a kirekesztést, a sértő elzárkózást, a féktelen indulati megnyilvánulásokat felváltja a csoportban az elfogadás, a türelem, készség az együttműködésre, az egymás segítése, az őszinte hangneme, a kölcsönös megbecsülés.

Lelki egészség védelme – személyiségfejlődés érdekében fontos, hogy:

- a kortárskapcsolatok szerveződése, a közösségben elfoglalt pozíció, a barátkozás sikeres legyen. Ezek kedvező alakulásához esetenként a pedagógus segítsége indirekt irányítása is szükséges,
- a káros függőségekhez vezető szokások (pl. dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás) kialakulásának megelőzése. Segíteni a krízishelyzetbe jutottakat,
- a családok bevonása a megfelelő esetekben.

Az osztályfőnöki órák, biológia, környezetismeret, technika és életvitel tantárgyak tananyagainak feldolgozása, gyakorlása során számos lehetőség nyílik a fentiek kivitelezésére is.

22.5. Az iskola környezeti nevelési elvei

A környezeti nevelés csak az iskolai oktatással egységben, attól el nem különítve értelmezhető, mivel a tanulók teljes személyiségére hat. A motiváció kialakítása, megőrzése és fejlesztése minden életkori szakaszt átívelő célunk, mely egyben biztosítja is a folyamatosságot a környezeti nevelés során. A célok meghatározásánál figyelembe vettük a pedagógusok véleményét is, kiemelt hangsúlyt adva a gyakorlatnak, mivel fontosnak tartjuk, hogy elérhető, teljesíthető célokat tűzzünk ki magunk elé.

Első és második évfolyam:

- fejleszteni a tanuló környezete iránti megismerési vágyát, nyitottságát
- játékos átmenettel felkészíteni a tanulási tevékenységre
- elemi ismereteket közvetíteni a tanuló számára
- kielégíteni a gyermek kíváncsiságát
- érzelmi kötöttséget kialakítani a gyermekben a természettel
- kialakítani a gyermekek igényét a szabadban történő játékokra, a pihenésre
- az esztétikus, rendezett környezet iránti igény kialakítása

Harmadik és negyedik évfolyam:

- fejleszteni a tanuló környezete iránti megértési vágyát
- tudatosítani a környezetből megismerhető értékeket
- mintákat adni a természet megismeréséhez
- kialakítani a csoportos és az egyéni megismerés képességét

- az esztétikai nevelés részeként kialakítani a közvetlen környezet rendezettségének igényét
- kialakítani egy természet- és embertisztelő szokásrendszert

Ötödik és hatodik évfolyam:

- képi megismerési formákkal továbbfejleszteni a természettel kialakult kötődést
- stabilizálni a kialakult helyes viselkedési szokásokat
- lehetőséget biztosítani gyakorlati tapasztalatok szerzésére a végzett tevékenységek során
- megalapozni a környezettudatos érdeklődés kulcskompetenciáit
- tovább erősíteni a környezeti tapasztalatszerzés készségét és képességét
- kialakítani az empátia képességét a természeti jelenségekkel kapcsolatosan

Hetedik és nyolcadik évfolyam:

- elvont megismerési formákat is felhasználva továbbfejleszteni a természettel kialakult érzelmi kötődést
- a természetes és épített környezet iránti felelős magatartás kialakításával előkészíteni a társadalomba való beilleszkedést
- fejleszteni a tanuló önismeretét és együttműködési képességét a környezeti problémák iránt érzett felelőssége kapcsán
- kialakítani a gyermekben az emberiség közös problémái megértésének képességét
- a környezetkímélő életmód fontosságának megértetése a tanulókkal
- a fenntartható jövő és környezet igényének, a pozitív jövőképnél a kialakítása

Mivel városunk a Hortobágyi Nemzeti Park szélén fekszik, ez már korábban is olyan lehetőséget jelentett a számunkra, amely a környezeti nevelést szolgálta.

- Évek óta részt veszünk a települési környezet szépítésében és faültetési akciókban /pályázat/.
- Minden tanévben a DÖK szervezésében papírt gyűjtünk szervezett formában, foglalkozunk használt elemgyűjtéssel is.
- Rendszeresen tisztasági versenyt hirdetünk meg az osztályok között.
- Igyekszünk megemlékezni a környezetvédelmi jeles napokról.
- Iskolai témanap (projekt) folyamatossága.

- Nyári táborn, kirándulásokat, terepgyakorlatokat szervezünk a tanulóink részére.
- A tanórákon hozzárendeljük az adott témákhoz a megfelelő környezet és természetvédelmi vonatkozásokat.
- A környezetvédelem – mint szabadon választható szakkör bevezetése már évek óta.
- Bekapcsolódás természetvédelmi vetélkedőkbe, versenyekbe.

23. Iskola udvara

- Minden iskolaépületünknek sport és játszó udvara van, amely alkalmas a testnevelésórák megtartására, illetve szabadidőben (szünet, levegőzés) különböző játéktevékenységek folytatására.
- Udvari játékok EU-s követelményeknek megfelelő felújítása, cseréje pályázatok útján szerepel a terveinkben, mert az eszközök egy része nem felel meg az érvényben lévő szabványnak.
- Mindhárom udvaron az elmúlt 5 éven belül történt felújítás, fásítás pályázati pénzből és alapítványi bevételekből. Nem megoldott az udvarok karbantartása, felügyelete. Sok az idegenek által elkövetett rongálás.
- A szakértői vélemények alapján tovább kell folytatni a felújítást, baleseti források megszüntetését.
- Célunk mindhárom épületegységben gyermekbarát udvari környezet megteremtése, ahol a gyerekek és az iskola dolgozói jól és biztonságban érzik magukat.
- Így hosszú távon az iskola udvarai a környezeti nevelés környezetvédelem színtereivé válhatnak.

24. A jutalmazás, fegyelmezés iskolai elvei

A jutalmazás alapja:

- kimagasló tanulmányi eredmény,
- jó tanulmányi eredmény, egy vagy több tantárgyból kimagasló teljesítmény,
- közösségért végzett tevékenység,
- diákönkormányzatban, énekkarban, néptáncban, egyéb művészeti csoportban kiemelkedő színvonalú szereplés,
- kiemelkedő sportteljesítmény,

- minden olyan tevékenység, ami az iskola hírnevét öregbíti.

A jutalmazás formái:

- szaktanári, tanítói illetve osztályfőnöki dicséret,
- igazgatói dicséret,
- az egész évben végzett kiemelkedő munkáért a bizonyítványba is beírt dicséret,
- egyéb egyéni és csoportos jutalmak tagintézményenként.

Fegyelmezés alapja:

- a házirend szabályainak megsértéséért.
- A magatartásfüzet bejegyzéseit (órai és óraközi magatartásod, felszereléseite vagy ellenőrződ hiánya, kötelességeid nem teljesítése stb.) a hónap végén a havi magatartásjegyebe számítjuk. Egy 30 napos időszak alatt kapott 5 beírásra büntetési fokozatok járnak.

Fokozatok:

- szóbeli, írásbeli
- szaktanári, osztályfőnöki, igazgatói
 - figyelmeztető, intő, rovó

A fegyelmező intézkedés formái:

- szaktanári figyelmeztetés, intő, rovó
- osztályfőnöki figyelmeztetés, intő, rovó
- igazgatói figyelmeztetés, intő, rovó
- osztálykirándulásról, nyári táborokból, erdei iskolából való kizárás,
- fegyelmi eljárás,

Súlyos fegyelemsértés esetén a fokozatok átugorhatók.

A tanuló fegyelmi és kártérítési felelősségét a 2011. évi CXC. törvény 59.§ tartalmazza.

A fegyelmi büntetés lehet

- megrovás,
- szigorú megrovás,

- nyári táboroktól való eltiltás, jutalomkirándulás részvétele alóli eltiltás (stb. illetőleg megvonása),
- áthelyezés másik osztályba,
- Ha az iskolának és/vagy társadnak szándékosan kárt okoztal, az intézményvezető köteles a károkozás körülményeit megvizsgálni, az okozott kár nagyságát felmérni, és lehetőség szerint a károkozó és a felügyeletét ellátó személyét megállapítani. Ha a vizsgálat megállapítása szerint a kárt te okoztad, a vizsgálatról téged és szüleidet haladéktalanul tájékoztatni kell. A tájékoztatással egyidejűleg a szülőt fel kell szólítani (Nemzeti Köznevelési Törvény 59.§ (1) – (2) és a 20/2012 (VIII. 31.) EMMI rendelet 61.§ bekezdéseiben meghatározott keretei között) az okozott kár megtérítésére. Ha a felszólítás nem vezet eredményre, vagy a szülő, illetőleg te a károkozás tényét vagy mértékét nem ismered el, az iskola intézményvezetője a tanuló, illetőleg a szülő ellen pert indíthat.
- Fegyelmi tárgyalás összehívása.

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

A Kritériumorientált, diagnosztikus mérés-értékelési rendszer bevezetése és a működtetéssel kapcsolatos feladatok végrehajtása többletkötelezettséggel jár, amelyhez a fenntartó a finanszírozást biztosítja. **A Pedagógiai Program a helyi tantervben részletezett feladatokon túl többletfinanszírozást nem tartalmaz.**

Balmazújváros, 2020. 08. 27.

Nádasdiné Kerekes Erzsébet
intézményvezető

A Pedagógiai Program elfogadása, jóváhagyása

- 1.1. A Balmazújvárosi Általános Iskola Pedagógiai Programját az iskolai Diákönkormányzat véleményezte és elfogadásra javasolta.

Kelt: Balmazújváros, 2020. 08. 27.

DÖK elnök

- 1.2. A Balmazújvárosi Általános Iskola Pedagógiai Programját a Szülői Választmány véleményezte és elfogadásra javasolta.

Kelt: Balmazújváros, 2020. 08. 27.

SZV elnöke

- 1.3. A Balmazújvárosi Általános Iskola Pedagógiai Programját a nevelőtestület megtárgyalta és elfogadta.

Kelt: Balmazújváros, 2020. 08.27.

nevelőtestület képviselőjében

A köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 25.§ (4) bekezdése alapján a Pedagógiai Programot a nevelőtestület 2020. 08. 27-én elfogadta. Elfogadásához a Szülői Választmány, iskolai Diákönkormányzat nyilatkozatát beszerezte, a törvényben biztosított jogukat a Balmazújvárosi Általános Iskola biztosította. Ennek alapján az intézmény Pedagógiai Programjának 2020. 09. 01-jén történő hatálybalépését jóváhagyom.

Kelt: Balmazújváros, 2020. 08. 27.

Nádasdiné Kerekes Erzsébet
intézményvezető

A köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 25.§ (4) bekezdése alapján a Pedagógiai Programot a nevelőtestület 2020. 08. 27-én elfogadta. Elfogadásához a Szülői Választmány, iskolai Diákönkormányzat nyilatkozatát beszerezte, a törvényben biztosított jogukat a Balmazújvárosi Általános Iskola biztosította. Ennek alapján az intézmény Pedagógiai Programjának 2020. 09. 01-jén történő hatálybalépését jóváhagyom.

Kelt: Balmazújváros, 2020. 08. 31.

Tóth Lajos Árpád
tankerületi igazgató